היפָטִיקוֹם .ע , הפרשקר.

ַרָבְירָ, v. קפַרָה.

וופר א מער, v. קפָּהָ.

אָרָרָאָ f. (הַפַּרָּט perverse. Targ. Prov. X, 31 Ms. (ed. רְּחַפִּרְטוּ).—Pl. הַפִּרְטָּה perverse things, perverseness. Ib. XVI, 30.

תְּבֶּבְיָם f. (הַפָּהָ) upturning, displacing, as a symbol of possession. Y.B. Kam. III, 3° bot., contrad. to הַבְּבָּהַ. [הַנְּבָּרָה, v. הַבָּבָּה,

קברסי f. (הֲפַּהָ) perverseness. Targ. Prov. X, 31, v. הַפְּרַבָּא.

אַסִיכָהָא, ע. אַהָפָיּהָה.

סְרָנְוֹסְ (סֹרְנֹסֹת) of Haipha (?). Gen. R. s. 100 יוסי ה'; v. יוסי ה'; v. יוסי ה'

(b. h.) 1) (act. verb) to turn; to change; to reverse; to pervert, subvert, destroy. Ex. R. s. 18 הַפְּבָה a country perverted the rules of forced labor for the captives (treating them inhumanely); 77 את הדדן וכ׳ he changed the law against them and put them to death by night (against the Jewish law, v. Snh. TV, 1). Ib. סדום הי He destroyed Sodom. Ber. 55b as thou didst turn the curse . . . into blessing, כן הַפּוֹךְ וֹכ׳ so do thou turn &c. B. Kam. III, 3 he who upturns (changes the place of) the dung (taking possession); a. v. fr.—Part. pass. קשה. Pes. 50° עולם ה׳ ראיתי וכ׳ I saw a reversed world, the uppermost below &c. Sabb. 108b בתפוכה סדום וכ' Sodom is subverted and what is said about it is perverted. Sifra Thazr. Par. 3, ch. III 'הפוכה, הפוכה when its color is changed; a.v.fr.—Y.Naz.V,end,54 $^{\rm b}$ לשון הפוך, v. הַפָּה, 2) (neut. verb) to change. Sifra ch. IV אר כולו הי לבן if the whole of it has turned white. Neg. IV, 3; a. fr.

Nif. מֶּהְפַּהְ 1) to be upturned, destroyed; to be changed. Yalk. Esth. 1056 בשני סדום when Sodom was subverted. Gen. R. בּ. אַרְרַבְּלָּא , עוֹרינון כָּוְשָּׁכֶּהְ Tanḥ. Sh'moth בי וֹר' the voice turned around, as if coming from &c.; a. fr.—2) to roll about, v. Hithpa.

Pi. רִּיפֶּהְ 1) to reverse, pervert, turn. Gen. R. s. 20 שהרי דברים וכ' who spoke perversely of the Creator. Kidd. 59^a עני מְחַפֶּּךְ וכ' a poor man turns the cake, and another comes and takes it, i. e. one who buys away what another is negotiating for.—2) to scheme, v. infra

 against &c.; Yalk, Prov. 959 שרתם . בא וְמְיַהַפֶּרָ על וֹכ׳ Ib. שתם . נשמְהַפְּכִים וֹכ׳ Ruth R. l. c. שמְהַפָּכִים.

וו אין ביירן בייר

Pa. מְשִׁרְּהָ (eh. מְשִׁרָּהָ to turn; to bring back, restore; to turn off (wrath), to appease; to give in return, reply. Targ. Prov. XXV, 13.—Ib. XXIX, 8.—Ib. XXIV, 29 Ms. (ed. אַבְּבֶּרְהָ Af.).—Ib. 26.—2) to handle, be engaged in, barter, study (v. Pe. 4). Kidd. 59² בול הוה שמה שמה שמה שמה שמה שמה של ביל ביל בְּבַּבְּרְבָּי בְּבּרִרְבָּי שׁמְּרְבָּי שׁמְּרְבְּי שִׁמְּרְבְּי שִׁמְּי שִׁמְּרְבְּי שִׁמְּרְבְּי שִׁמְּרְבִּי שׁמְּרְבִּי שׁמְּרְבְּי שְׁמִּרְבְּי שִׁמְּרְבְּי שְׁמִּרְבְּי שִׁמְּרְבְּי שְׁמִּרְבְּי שִׁמְּרְבְּי שְׁמִּרְבְּי שְׁמִּרְבְּי שְׁמְּרְבְּיִ שְׁמִּרְבְּי שְׁמְּרְבְּיִ שְׁמִּרְבְּי שְׁמִּבְּי שְׁמְבְּיִבְּי שְׁמְבְּבְּיִבְּי שְׁמְבְּיִבְּי שְׁמְבְּיִבְּי שְׁמְבְּיִבְּי שְׁמְבְּיִבְּי שְׁמְיִי שְׁמְי שׁמְּי שׁמְּי שׁמְּי שְׁמְּבְּי שְׁמְּבְּי שְׁמְּבְּי שְׁמְבְּבְּי שְׁמְבְּי שְׁמְבְּיִבְּי שְׁתְּבְּי בְּיִבְּיִבְי בְּיִבְּי בְּיִי בְייִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיי בְּיי בְּיִי בְּיִי בְּייִי בְּיי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִיי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּיִי בְּייִי בְּיִי בְּיִי בְּיי בְּיי בְּיִי בְּייִי בְּייִי בְּייִי בְּייִי בְּייִי בְּייִי בְּיי בְּיִי בְּייִי בְּייִי בְּייִי בְּיִי בְּייִי בְּיִיי בְּיִי בְּייִי בְּייִי בְּיִי בְּייִי בְּיִייִייִייִי בְּייִי בְּיִייִיי בְּייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּייִי בְּיִיי בְּייִי בְּיִיי

Af. নুচনুহ, v. supra.

Ithpa. אַרְהַשְּׁהָ, Ithpe. אָרְהַשְּׁרָּ, 1) to be turned, changed; to turn about, deal in &c. Targ. Lev. XIII, 3. Targ. Job XXX, 21; a. fr.—Y. Maasr. III, end, 51^a, v. supra.—2) to roll about. Targ. Jud. VII, 13; a. e.

קברים, הספרות, f. (preced. wds.) 1) (b.h.) destruction.—2) change, turn.—Pl. אַבְּקָּבוּה, רְּפָּהָה. Ber. 55 שלש היי שלש האונה ליים היים האונה ליים ליים האונה ליים

בּוֹכְּכִירן m. (preced. wds.) fickle-minded.—Pl. הַּפְּבָיִרן. Targ. Y. I Deut. XXXII, 20.

אָבְּרָכְּיוֹן m. (b. h.) same. Yalk. Esth. 1056, v. next w.— צוב הוא ה. Ruth R. introd., 3; Yalk. Deut. 945 (Sifré Deut. 320 הָבַּפְּבָּרָים, v. next w.).

) m. same. Meg. 15 $^{\rm b}$ (Yalk. Esth. 1056, v. preced.).— $\vec{Pl}$, v. preced.

לְּבֶּלְתְּא, הַנְּפְרָהְ f. (חַפַּהָ) destruction. Targ. Gen,

הָפֶּל 362 הָפָּלאַה

XIX, 29. Targ. O. Deut. XXIX, 20 (Ms. אָהֶבֶּרְבָּחָא); a. e.— Pl. אַהַבְּרַבָּחָא.—Targ. Y. II Gen. XVIII, 2.

תלכף (מסה) decrease, loss; injury; disadvantage; waste. Pes. 15^b הולדן הולדן הו an unnecessary destruction of &c.—Ib., a. fr. הולדן הו a considerable loss, opp. ה" בועט ה. Ab. II, 1 הועלהן הו the loss (inconvenience, sacrifice) connected with the performance of a good deed. Ib. V, 11, sq. אשכרו בהְּפַטְּרוֹ היא שברו בהְּפַטְרוֹ הוּ his advantage is set off by his disadvantage. Lev. R. s. 34 השביה the disadvantage of (punishment for) neglecting it, opp. השביה די בהן לה סוברו הוא הוא הוא הוא בלרן האוכלין הי בהן להוא הוא בלרן האוכלין משביה הי בהן הוא הוא בלרן משביה הוא משביה הי בהן משביה הוא משביה הוא משביה הוא משביה משביה משביה הוא הוא משביה הוא מ

אַרָסְרָּהְ ch. same. B.Kam. 115^b הפסרה (ed. הפסרה, corr. acc., Ms. R. a. F. הפסרה). V. מַסְירָא

ארן לו ה' ובי" m. (ארן לו ה' ובי" there is no end to it for all eternity. Y. Ber. XI, 10° bot. ברכה ה' הו מווואלים מחום היה מווואלים הו מווואלים היה מווואלים היה מווואלים היה ה' ברנה ה' הווואלים הו intervening days during which menstruation ceased. Ib.IX,13° bot.; Midr. Till. to Ps. CIV, 32 שנרות ה' מוווי ה' בלכוח ה

Taan. 4b מרן שלה with reference to ceasing to insert the mention of rain in the prayers. Lev. R. s. 1, end ארן כאל there is nothing intervening (between ארן ביקרא. Lev. I, 1); a. fr.—Pl. איף הואס אין. Num. R. s. 14, end הואס להיי the intervals in revelations, i. e. passages in the Pentateuch not introduced by vayikra and vaydabber.—Esp. Hafsakah, the Sabbath intervening between the four Sabbaths on which the sections of the Torah, Sh'kalim, Zakhor, Parah and Hahodesh are severally read, און אין של "the second Sabbath' means that following the Hafsakah.

אַצְסְּדַ Ar., v. אַצְּפְּחַ.

יניפֿענא א יניפֿענא.

קרָקוֹ f. (צְּפָשָ: cmp. אַפְּקְעָה cancellation, release from debt. B. Kam. 113b הַפְּקְעָה הלואחר the cancellation of his (the gentile's) loan.

אור (Y. dial. הבקר) m. (סבקר) declaring free, renunciation of ownership in favor of whosoever would take possession of the object renounced; confiscation; public property. Eduy. IV, 3 'הפ' לעניים הפ' Ms. M. (ed. יהב', v. Rabb. D. S. a. l. note) renunciation of ownership (of the standing crop) in favor of the poor is valid (exempting from tithes); (oth. opin.) אינו ה' ער שיפקיר וב' Ms. M. (ed. שרובקר) it is not valid unless the owner makes it free for the rich, too; Peah VI, 1 (v. Rabb. D. S. a. l.); B. Mets. 30^b ב"ר הב' Yeb. 89^b; Gitt. 36^b הב"ר ה' ב"ר ה' the confiscation by the court (disposing of private property by the process of law) is valid; Y. Shek. I, 46a bot. רב' Peah I, 6 הב' משום ה' or he may set aside a portion of his crop as public property. Y. ib. III, 17c bot. (77) is public property ever subject to the laws of Peah? Ib.V, אין הַבְּקֵירוֹ ה׳ his renunciation is ineffectual. Ib. אין ה׳ יוצא..אלא בזכייה renounced property does not go out of the owner's possession, until somebody takes possession of it; Y. Ned. IV, 38d (corr. acc.). Y. Snh. VI, 23b, beg. מעות הוא it is a confiscation under an erroneous presumption (and invalid); a. fr. -פנהג מנהג מ*outlaws.* Yeb. 66^a בנר אדם של הי people took liberties with her (because she had neither the legal status of a freed woman nor that

שבא לבלל העם ה. (Inf. Hif. of הַבּר, הַפּר, אָפּר, Num. XXX, esp. verse 13) the law of 'hafer', the husband's (or father's) right of declaring void his wife's (or daughter's) vow, invalidation. Ned. X,7, a. fr. אח שבא לכלל העם בא לכלל העם הא לה whatever comes under the law of hakem (confirmation), comes under the law of hafer (invalidation), i.e. as you

cannot confirm a vow before it has been made, so you cannot invalidate a yow in advance. Th. 69a · 79a ידל הדה in a case where the right of invalidation might have been exercised. Tosef. ib. VII, 5 'חומר בחקם שארנו בה' there are restrictions in the law of confirmation which do not apply to the law of invalidation &c. Y.ib. X,42a bot. מעח לעח, v. next w.; a. fr. [In comment. our w. is spelled הפר and היפר indiscriminately, which would intimate that it is pronounced הַּפֶּר, fr. Num. XXX, 9.]

f. (preced.) invalidation, declaring void; also absolution for cause (v. הַהָּתָה). Ned. X, א הַפָּרַת נדרים בל הדום the right (of the father or the husband) to declare a vow void lasts the whole day on which it came to his notice (to sunset); Y. ib. 42ª bot. הפר נדרים מעת לעת twenty four hours; Tosef. ib. VI, 1; Sabb. 157a.—Ned. 87b ממני אם ה' ממני ממני אם as the confirmation may be partial, so may the invalidation &c.; a. fr.—Gitt. 36a ארך לו הי cannot be absolved from. Shebu. 29b top יה היכר היכר in order to make absolution impossible.

እጋገይቭ, 'ஹቫ (not 'ஹቫ) m. (ὅπαρχος) 1) governor, lieutenant.—Pl. הפרכי, הפרכי, הדי, Targ. Esth. III, 12.— Ab. Zar. 8b.—2) subject (land), colony. Targ. Esth. X, 1 יהפַרְכֵּר ימא (h. text אֵרֶר חים); Targ. Y. Gen. XLIX, 13.

סוס m. same, lieutenant. Ex. R. s. 18, beg. Yalk. Ps. 875 (to Ps. CXVI, 15) [read:] משל למלך ששלח 'ה (v. Midr. Till. to Ps. l. c.); a. e. [Ib. הרת 'ה, read תפרכוא (v. next w.).--Midr. Till. to Ps. XVII בהפרכוס, some ed. בא ה', v. הַפַּרְכִּרן. -Pl. הָרַי, הָפַּרְכִּרן. Tosef. Gitt. VIII (VI), איפרכוס . (corr. acc.). V. איפרכוס.

הפרכוא, הפרכוא f. (ὑπαρχία) lieutenancy, provincial government, province. Sifré Deut. 330; Yalk. ib. 946 [read:] היפטיקוס נכנס לתוך ה' שלו אם יכול ליפרע מכל הוא נפרע ואם לאו וכ׳ a consul enters his province; if he is able to collect (taxes) from all &c. Yalk.Ps. 875 אחרת הפרכוס הפרכוס (corr. acc.; v. preced.)—Pl. הפרכוס הפרכוס, הק Tosef. Gitt. VIII (VI), 3 ed. Zuck. (v. הזרכרינוס).

דרפניא, v. הפרניא.

ומה ה׳ בין וכ׳ ל m. (שֹׁרָשׁ) difference. Sabb.155b and what is the difference between the two? Pes. 27b אמר להן הי said he to them, There is a difference; a.fr.

אַפְּרָשָׁה, ע. הַקַּלְשָׁה.

שטורה m. (ששים) stripping, flaying. Zeb.V, 4 טעונה די requires flaying and carving (Lev. I, 6). Ib. 50b carving שלא בהי without previous flaying. Y. Pes. VI, 33a bot. קפשרטו the flaying of it; a. fr.

קודם הַפַשׁטֵת העור 116b. 116b קודם הַפַשׁטֵת העור before the hide (up to the chest) is stripped off. Sifra Vayikra, N'dabah, Par. 4, ch. VI (ref. to Lev. I, 6) נתחים שהיו בכלל הי such pieces as are affected by the order of flaying (to the exclusion of the head which is cut off before flaying); a. e.

שישטָק, ע. טְשַׁשְּקָ.

363

א תַּטַיּר) m. (אָפָטָר) making tepid, warming. Sabb. 40b שבול והו בשולו warming is to oil what cooking is to other liquids (a forbidden labor).

לילפטול א 'בילפטול' א' הבשה' אלישהיה'. ארישים אירישים אירישים אירישים אירישים אירישים אירישים אירישים אירישים א

הרפטיקוס :Yalk. Deut. 942, read, הרפטיקוס

PADIT m. (pnb to cut, divide off; Var. lect. v. infra) the store-room in the dwelling house out of which the daily portions of provision and work are distributed; also the retailer's shelves &c., contrad. to אוצר ware-house. Ab. Zar. II, 7 (39b) הבארן מן ההי the preserved locusts which the merchant takes from the shelves, contrad. to מן הסלולה. those laid out in baskets in front of the counter. Ib. 40b חסלולה ומן האוצר ומן האוצר ומן (not חסלולה, v. Rabb. D. S. a. l. note 5); Tosef. ib. IV (V), 12 12 וכ' ed. Zuck. (Var. הפתיק, cmp. הַּמְמַס for fusion of article) from the shelves, the ware-room or the ship.-Sabb. 50a; Tosef. ib. III (IV), ארור צמר של הי cut wool stored in the pantry (intended for spinning; Rashi: from the merchant's shelves). [Ar. s. v. אוּפָהָא reads: אָהָפּהָא, noting a Var. '77. One Ms. Ar., a. Mish. ed. Nap. read אוּפּמִיק for אוּפּמִיק, induced by phonetic resemblance to $\dot{\alpha}$ ποθήχη. V. Ar. ed. Koh. s. v. מַלְּחָלָ, a. Rabb. D. S. to Ab. **Zar.** 39^b note 8.]

אפסח, 'יהַפַּח, 'יהַפַּח, ch. (preced.) treasury. Targ. Y. Gen. XLVII, 14. Ib. Deut. XXIII, 22 (constr.) in the treasury of the Lord (v. Hull. 139a בתַּפְּתֵּיק וכ' quot. s. v. 311).

אַפְהְּקָאַ. ladle, v. אַפְהְּקָאַ.

תפתקת , read: הפתקה הפתק ישה , read: ישפותיקים, read: חפתקאות

חצמח, ע. חצמת.

רצב standing, use of the verb רצב. Num. R. s. 18, beg.; Tanh. Korah 3 (analogy betw. Num. XVI, 27 a. I Sam. XVII, 4, a. 16). Pesik. Zutr. Nitsab. beg. w יצב is sometimes used in a good sense (as firmness) and at times in a bad sense (as provocation); v. לצרבה.

הַצֶּלְפוֹנִר .v. הַצֶּלְבּוֹנִר.

קבות f. (b. h.; נצל) rescue, relief. Meg. 16 הַצְּלָח הַצְּלָח saving of human lives. Gitt. 56a (in Chald. diction) may be some little relief (by royal favor) can be had; ib.b 'הד' פורתא נמר וכ' and even a little favor will not be shown. Ḥull. 52^b הצלח עצמה the animal's own effort to save itself; הי אחרים the human efforts to save the animal. Ex. R.s. ו מים 'ה saving from drowning; a. fr.

(b. h.) pr. n. f. Hazzelelponi, alleged name of Samson's mother. Num. R. s. 10; B. Bath. 91a אַלָּלְפּוֹנִית ed. (Ms. R. הצללפונית, Ms. R. בּלַלְפּוֹנִית, צלולפוֹנית

prob. name בני ה׳ (cmp. preced.), בני הי

fo a family settled in Babylonia. M. Kat. 22a (Ms. M.

עַגנע

שבעל m. (Inf. Hif. of צוע) chastity. Pesik. Sos, p. 146b; Yalk. Job 906; (Yalk. Gen. 93 הצורעות).

f. (יַצַל) making a couch, laying out of mattresses, carpets &c. Keth. 4b, a. e. המטה השַּעַה making the bed (for her husband). Yoma 69a בה' שרר for spreading under (to sit or lie on), garments of mixed materials are permitted. – V. בַּצָּב. – Trnsf. arrangement, structure, construction. Hull. 49' כך היא ה' של משנה וכ' the construction of the Mishnah (Boraitha) is as you stated, but reverse the first clause. Snh. 51a; a. e.

בריכה f. (רצח) kindling. Y. Sabb. II, beg. 4° צריכה הצאחה ברוב וכ' (corr. acc.) must be kindled so that the larger portion be on fire, v. בְּלֵכֶּת. Y. Yoma II, 39° top; Bab, ib. 24^b רבי kindling of &c.

רַבְּלֶּחְ f. (קבְּלָח, v. קבְּלָח, פְּנִים (קבְּלָח reception, Shebu. 35^b; Sabb.127 (Ms.M. קבָּלַח receiving the Divine Presence.

ית ביקביל m. (קרש) ו) that which is dedicated to a sacred purpose, esp. sacred or Temple property. Yeb. 66b bot., a. fr. 177 a pledged animal which the debtor dedicates as a sacrifice &c., v. פַּקַע. Gen. R. s. 60 ה' דמים; Arakh. VIII, 7 ה' עילוי dedication of the value of an object; opp. מובה לה dedication for the altar (allowing no redemption). Ib. VII, ז ארן מחשבין חרשים months are not counted for redeeming dedicated property, i.e. fractions of a year count for a year in favor of the treasury. Kidd. 2b ראסר לה אכ"ע כהי because (by betrothing her to himself) he makes her forbidden to all other men like sacred property (v. שָׁדָט). Taan. 24a הרי הן ח' עליך וכ' they shall be to thee sacred property (like charity funds); a. v. fr.-2) dedication. Arakh. 2a; Tem. 2ª החלת ה' a preliminary act of dedication, סוף ה' the final dedication (laying hands on the animal's head prior to sacrificing it). Ib. 9^b; B.Mets. 54^b הי the original dedication, שני the substitution (for an animal which became defective); a. fr.— Pl. הַקְּרֵישׁוֹח, יהַקְרֵישׁוֹח 1) sacred objects. Lev. R. s. 5; a.fr.-2) laws concerning dedication. Tosef. Erub. XI (VIII), 24; ib. Hag. I, 9 (ed. Zuck. והקרקעות, corr. acc.); a. e.

לון f. (יבין) letting blood, opening a vein. Ker. V, 1 the blood of arteries with which life goes out, i.e. the splashing blood; ib. 22a. Nidd. 19b. —Gitt. אורת ה' Blood-letting. Sabb. 29^a הקות דם סעורת ה' Ms. M. (ed. בי 'ה') the meal taken after blood-letting;

אבר) m. (סבר) letting rise in smoke, burning on . the altar. Ber. I, 1; a. fr.

f. same. Y. Pes. VII, 34c top. Y. Yoma II, 39°; a. e.—*Pl.* הַקְּעֲרוֹת. Tosef. Dem. II, 7 ההר; Men. 18^b Ms. M. (ed. 'הָּק"); Hull. 132^b 'הָה (v. הַמֶּטָם as to fusion of article).

קיפא, דֻקּיף, v. יַפִּיף, ָהַקּוֹשׁא ,הַקּוֹשׁא, v. י_{טיש}.

m. (Inf. Hif. of Dap, formed for analogy with 기를디 q. v.) confirmation, the privilege of confirming a vow. Ned. X, 7; a. fr. (comment. write indiscriminately apm a. הַלְּפֶר analogous to הַלְפָּר).

בֿלַבַבָּת

לבות f. (קום) 1) same. Ned. 69^a האשונה the first confirmation (when he said the first קרים ליכי). Ib. ולא הרחול ה' but my confirmation shall not take effect; a.e.— 2) erection. R. Hash. 2b להַקְמַת המשכן dating from the erection of the Tabernacle. Y. Yoma I, 38c top; Num. R. s. 12, a. e. הלולה the putting up (of the Tabernacle) by night; a.e.—Pl. הַּקְמוֹת Ib. הַקְמוֹת his repeated acts of putting up.

אַקנייתא f., v. אַקנייתא. קפַת, אסַפָּת, v. יפִיק.

אַקפּנית .v. אַקפּנית.

지원한테 f. (국말 II) 1) surrounding, going round. Yoma אור ברגל the sprinkling was done in walking around; ביר by circular movements of the hand. Pesik. R. s. 41 הַקְּפַת המובח going around the altar in procession with the Lulab; a. e.-2) (ref. to Lev. XIX, 27) shaving the hair of the head all around. Naz. 29a מעביר ה' and he (the Nazir) may shave &c. Ib. דַּקְפַּח כל הראש shaving the entire head, opp. to אָמָה shaving the ends, v. פַּאָה. Y. Sot. II, beg. 17d הי נוירות the shaving required by Nazir laws (Num. VI, 18); a. e.—3) growth of hair around a limb. Y. Yeb.X, end, 11°; Snh. 68b.-4) debts for merchandise payable at certain seasons (cmp.নহাচন). Shebi. X, 1; Tosef. ib. VIII, 3 הקפת חנות וכי shop-debts are not subject to the law of limitation in the Sabbatical year.-Pl. הַּמְּפּוֹת. Gen. R. s. 41 he came back לפרוע לפרוע to pay his debts; Yalk. ib. 69.

TIZPI I f. (קרץ) waking up. Midr. Till. to Ps. XVII, 15 בתרים המחרם resurrection of the dead.

וון אַכְצַר (cmp. הַקַצַת שפתים, פּתַצַץ) cutting, הַקַצַת שפתים (cmp. Prov. XVI, 30) cutting the lips, i. e. contracting the mouth for a blasphemous expression. Snh. 65^a Ar. a. Ms. K. (ed. עקימת, v. צַקּימָה).

m. (Inf. Hif. of אָרָן cmp. Jer. VI, 7) welling, pouring forth (cmp. בָּאָר ה׳). בְּאָר ה׳) well, opp. to cistern; esp. B'er Haker name of a certain well. Erub. X, 14. Ib. 104^{b} הבורות הל Ms. M. (ed. incorr. הקרות); Y. ib. II, beg. 20a.

הַקְרָיב f. (קרֵב) ו) offering, use of the verb הַקְרָיב. Men. או מי היא ול it is an object which may eventually be offered. B. Kam. 12b הוד להו fit for offering (if the Temple existed). Erub. $63^{\rm b}$, a. e. גדול . . . מוַזְקָרֶבַת תמידין study of the Law is more important than the offering of daily sacrifices. Lev. R. s. 2, end אמר ה' וכ' the term הקרָיָה 365

על הקריבה ועל הי is used &c. Ib. s. 20 they died יה אים הקריבה ועל הקריבה ועל (ביה for coming near (Lev. XVII, 1) and for offering (Lev. X, 1); a. fr.—2) drawing nigh for attack. Ex. R. s. 21 הקרבה פרעה (Ex. XIV, 10).

אַרְרָרָן, אָרְרָרָן f. (קרָה Hif.) preparation, arrangement. Sifra Num. 159; Yalk. ib. 787 (interpret. הקריחם, Num. XXXV, 11).

קיק. ע. יַדְקָשׁ.

רבין f. (נְקָשֵׁי) clapping, knocking together. Snh. 65°a וועותיו השְׁהָּוֹי the clapping of his (the necromancer's) arms; Ker. 3b.—Pl. הַשְּׁשֵׁה. Ib. (Snh. l. c. always sing)

חות (הור (b.h.; חות mound, mountain; trnsf. eminent person. Midd. II, 1, a. fr. הברה the Temple mount. Yeb. 17a (play on הֹרֹפֹניא) הֹר פֿרנרן בוּ הֹרֹפֹניא hill to which all turn (whose spurious descent prevents them from getting wives elsewhere); a. v. fr.—Hull. 39^b (in Chald. diction) רישיך וחר here is thy head and here the mountain (a colloquial phrase for compelling one to give up a bargain).—Ex. R. s. 28 (ref. to Ex. XIX, 3) בזכות הה for the merit of the distinguished one (Abraham), וארן חהי אלא אבוה har means the patriarchs (ref. to Mic. VI, 2). Snh. 107a שבכם לה the most prominent of you; a. fr.—[For proper nouns composed with 77, v. respective determinants.]—Pl. הַרָּרִים ,הַרָּרִים . Tam. 32^a , a. e. הָרֵי עוקר חרי הרום Snh. 24° עוקר חרי חרים uprooting the highest mountains (a figure for dialectical ingenuity). Y. Yeb. I, 3abot. ברן שנר ההי וכי between the two high mountains (great scholars). Ex. R. s. 15 אלא אבות , v. supra.—Ḥag. I, א כה' תלורין בשצרה like mountains suspended on a hair (a slender Bible text for numerous Talmudic laws); a. v. fr.

אַקְרֵי, Af. אַהְרֵית (cmp. יחרר) to heat, irritate. Targ. Prov. XXV, 20 מַהְרָא (Var. בַּיְרִיהְטָ) ed. Lag. (ed. אחדא, ed. Wil. מחדא, corr. acc.); v. בּיְרִיּהָא. — Cmp. הִרְהֵר, הִיְרְהָר.

לבְּחֹל (Inf. Hif. of לְבָּה) to increase; the numerical value of the letters הֹבֹה =212 (days). Gen.R. s. 20 (play on הרבה ארבה הל Gen. III, 16) הרבה הי שרוא הי שרבה ול days old, I shall cause it to grow (it is vital); Y. Nidd. I, $49^{\rm b}$ top הרי הוא בארבה הי הרי הוא בארבה $\frac{1}{2}$ לשרוא בה' הרי הוא בארבה $\frac{1}{2}$ לשרוא בה' הרי הוא בארבה $\frac{1}{2}$

לבְּבֶלוֹ f. (בְבֵע) the (forbidden) coupling of heterogeneous animals. Snh. 56b הַרְבָּעוֹ בחמה; Sifra Aharé Par. 9, ch. XIII. Ḥull. 71a לה' with reference to forbidden coupling; a. e.

להרוֹן (b.h.) [to cut, v. הָהֶר,] to kill, put to death. Num. R. s. 21, beg. לְּהְרָנְּךְ השכם לְּהְרָנְּן if one comes to kill thee, be the first to kill him; Ber. 58°; Snh. 72° מהוֹרְגּוֹ לֹחוֹרְגּּוֹ . Gitt. 56° אמר עצמו הוא מון בסבור הוא מון להוֹרְגּוֹ he (Titus) thought he had killed himself (euphem. for the Lord); a.v.fr.—Part. pass. הַרוּגִּין שנהרגו לפני מלחמה (ed. Zuck. בשעת מלחמה מלחמה (ed. Zuck) ובשעת מלחמה מלחמה (ed. Zuck) ובשעת מלחמה מלחמה (בשעת לוון במער מלחמה)

Roman government) before and during the Vespasian war; Y. Gitt. V, 47^b top [read:] הַרוּגֵּר המלחמה ולפני וכ׳ Y. Ber. I, 3^d, v. בַּרְמֵּר Pes. 50^a; B. Bath. 10^b, a. e. הרוגר martyrs under the Roman government (R. Akiba and his fellow-martyrs), v. להד.

הרדופה

Nif. מָהֵרְגוֹ to be killed, executed. Taan. 18^b מָהֵרְגוֹ were put to death (by the Roman government). Gitt. 56^a יַהָהֵג is to be put to death. Snh.74^a עבור ואל הַהְרֵג transgress or thou wilt be killed; a. fr.

תורים m. (preced.) murderer, highway-man, contrad. to דוד the oppressor who does not threaten to kill. Y. B. Mets. IV, end, 9^d.—Pl. הָרֶגין. Ned. III, 4, v. נֵרָר.

with a sword. Snh. VII, 1; a. fr.

אַרְגָּז, m. (prob.=אַרְגָּז q. v.) euphem. for buttocks (or testicles). Bekh. VI, 6 הַרְגָּדוֹן Maim., Ar. Var. וּדְבָּדוֹן, ed. אַבְּיּג q. v.

חַרָגִּי ע. קַּוֹרְנִּינְן, ע. מַיְרָגִּינָן.

הלשון; m. (בְּרֵל v. בְּלְנְיוֹן) 1) habit; האל הוא habit of the tongne, fluency acquired by memorizing. Koh. R. to VI,9.—2) leading to, occasion for. העבררה because it offers an occasion for sin. Sabb. I, 3; Pes. 30a; 36a; a.e.—Ab. Zar. 17a הי רבר (euphem.) preliminaries of sexual connection.

יתרנונא v. דורגנא.

תַּרְנִּינְין, v. תַּרְנִּינִין.

יַרְנְגָּא v. אַרְנְגָּת.

הוְהַוְלִּים, ע. הִוְהַאָּוֹלִים.

לוֹקְרַלְּרֶלְ f. (ὕδραυλις) water-organ. Targ. Ps. CL, 4 Ms. (Regia הרדיב, ed. הְיִלְּיִלְּר, ed. הְיִלְיִלְירָ.).

תְּרְדְּלְרֹס m. same. Arakh. 10^b (not היל ...); Tosef. ib. I, 13 הראולים לא היו ed. Zuck. (corr. acc.; ed. אִרְרָבְאוֹלִי לא היה.; יאָרְרָבְאוֹלִי לא היה.

*Oן־יִרֹם m. (transpos. of סרד, v. אַבְּרָאָ &c.) the copulation of birds; יה מעשה unnatural gratification on a woman's body. Snh. 66b Ar. (ed. יְהַרּוּרִים, v. הַרְּרִרִם). [Ar.: doing of Herod, ref. to B. Bath. 3b; v. הוֹרְהִּוֹם.]

אַן דוֹן דּוֹן, ע. אַזייןיה.

חַבְּיִתְ, ע. הַּבָּיִתַ.

הַרְבַּפְנֵי .v. הַרְדּוֹפַנֵּי.

תְּבְּרְבְּיבְינָת m. (comp. of הח=הה, a. וְשָּׁבְּיב, v. תַּבְרְבְּיבְינָת) wall-ivy, the leaves of which may be used for bitter herbs on the Passover night. Pes. 39a (Ms. M. מַרְבָּפְּיַ, V. תַּרְבָּפִּיַ,

"וֹרְרָהֹוֹן f. (קֹדְה, with ה' inserted; cmp. יְרִרְרָהוֹן [removal, isolation,] imprisonment within a narrow enclosure of reeds or poles, a punishment for contempt of court (עַרְהָּרָּה,). M. Kat. 16° (explain. בְּיִבְּרִהְיִּר, EzraVII, 26). Ib. (a version of the Gaonim quoted by Asheri a. l., Nr. 53) אור פשא נצבי דקני what is hardafah? Said R. P., Poles of reeds (fastened in the ground). [In ed. a. Mss. the answer to הַרְרָהֹיִבּוֹן.]

י, v. next w.

מריהופנין, הרויפנין m. (Chald. form of יריהופנין) a creeper the berries of which were known to be injurious to animals. Hull. III, 5 (58b); Tosef. ib. III, 19.— Mekh. B'shall., Vayassa 1 (ref. to Ex. XV, 25) יה יה עץ הי ען הי עץ הי (corr. acc.); Tanh. B'shall. 24 הי בי ען הי בי ען הי בי ען הייה בי ען הייה

תַּרְרּוֹפַּ v. חַוֹרִדְּפַנִּרן.

end. Y. B. Kam. V, 5° top; Bab. ib. 49°.

Hof. הוֹרָה to be conceived; *(homilet.) conception, v. הוֹרָה. Gen. R. s. 64; Yalk. Job 894 that she would have said to him, הוֹר is this a time for conception, man? ('Rashi').

יירי I, v. ייריה.

אָרוֹן II m. urin-soaked dung, v. יְּהַהֵּן a. יְּהַהֵּן

תרבור היבור ביני (היבור ביני לחידות) וויבור היבור ביני (היבור ביני לחידות) וויבור (היבור ביני לחידות) וויבור היבור ביני לחידור (היבור ביני לחידות) וויבור היבור ביני לחידות (מוד לחידות מוד לחידות מו

health than the sin itself. Esth. R. to III, 1 (play on ahar) מרחורי דברים היו שם plans (schemes) were there.

אלון און ליין ליין ליין לא th. same. Targ. O. Deut. XXIX, 18. Targ. Y. ib. XXIII, 11; a.e.—Snh. 45° הרישר take into consideration the possibility of creating impure thoughts (among the spectators); Sot. 8°.—Pl. הרהורין, הרהורין, הרהורין, הרהורין, ערהורין, בא Targ. Y. Lev. VI, 2. Targ. Ez. XXXVIII, 10; a. fr.

אָרָה, יהרד, cmp. esp. Is. LIX, 13) i) to conceive in mind, to think, meditate, plan. Ber. III, 4 מְהַרְהֵר בּלְבוּר thinks (recites the Sh'ma) in his heart, v. הרהור. Gitt. 57^b הרעתרה he conceived the idea of repentance.—2) to be heated, entertain impure thoughts. Ḥull.37b לא הְרְחֵרְהִּי ביום I allowed no impure thoughts to rise in me in day-time; a. fr.-3) (followed by אחר to disparage, criticise, detract from. Snh. 110a אחר רבו אחר רבו who speaks evil of his teacher. Num. R. s. 7 אם הרהרה ויבי if thou criticisest them &c. Ber. 19a do not think evil of him the day after (for he surely repented). Sifré Deut. 307 ארן לתורהר אחר מדותיו you must not criticise His dealings with man; a. fr. - 4) to heat, make sick with fever. Lev. R. s. 17 (play on היצבות, Ps. LXXIII, 4; v. א"ה) לא הְרַהַרְתִּים בחלאים (Var. 'תרתר', Ar.s.v. ערער') I did not make them hot with diseases; Yalk. Ps. 808. [Ukts. III, 11,

רוויר, בירוויר ch. same. Targ. Y. Gen. VI, 2.— Targ. Job II, 10

יביונינא, Y. Kil. I, 27°, v. גיונינא.

אַרָרָהָ m. (v. next w.) profit, opp. אַסָרָה M. Kat. 2ª.

רורון, Tosef. Toh. VIII, 1, v. הַּדרּרִירן.

*מעשה ה' heating, הרְהָה m. pl. (הרְהֵה v. הרְהָה) heating, מעשה מי unnatural gratification on a woman's body. Snh. 66^b, Resp. Gaon. ed. Cassel, p. 110; v. הרְהָּהָּה ה. הרְהָּהָּה ה. הרְהָּהָּה ה.

אַרְזָבוֹנִית, יַ, הַרָּוֹבָנִי, עַרִּזְבוֹנִית. אַרְזָבוֹנִית

אַרְזַרְלָּפָא II, a. next w.

ית דווי היו היו היו ה. pl. (Rashi) (v. אַהְוּבְּאַוּ) name of a bitter herb (not generally used as food). Pes. 39a (Ms. M. 2 אַבְּוֹיִבָּא, Ms. O. חדרות, v. חדרות; v. Rabb. D. S. a. l. note 9).

קרונים m. pl. (preced.) בי מש guard-house, a gate house with one door opening to the court and another leading to the entrance to the inner rooms or buildings; cmp. מַבֹּאָר. Men. 33^b.

ימרוים, ע. היותם.

קרְתְצֵח f.(יְתִץ) washing, bathing. Sabb. 134b הַרְתְצֵח bathing the child's entire body; הי מילה bathing the wound of circumcision. Keth. 96a.

הרקקה f. as preced. 2. Pes. 2^b. Ab. Zar. 31^b הררתא an extraordinary precaution.

יְמִיבָּח, v. הַבְימִיקָ.

קרבו f. (הְרֵבּג) killing. Sabb. 107b.—Esp. execution of capital punishment, decapitation. Y. Keth. II, 26d נגמר דרנה להד if she has been sentenced to death. Y. Snh. VII, 24b הַרָּבּג decapitation, v. הַרֶּבּג. Ex. R. s. 1; a. fr.

pr. n. m. Häredos (Herod), one of Haman's ancestry. Targ. II Esth. III, 1 (ed. Lag. הדרורו).

m. (b.h.; הְרָהוֹן conception, coition. Nidd. 16^b. Gen. R. s. 64. Y. B. Kam. V, 5^a top העל הו the natural father (not step-father); a.e.—B. Kam. 49^a הוא שיש womb, abdomen

תרוסן, Y. Ter. XI, 48a, v. חַריוסן.

תַדְרַית, ע. הורות.

הָרִיץ, v. הַלִּרִיס.

קוֹרְיְלְחֹ f. (רוֹשֵּׁן) shouting for joy. Pesik. Ronni, p. 141^b one of the expressions for rejoicing (Cant. R. to I, 4, reads הָרָעָה II.

תריפת שין f. (רוף, רוף, trembling, only in הריפת שין wink of the eye, 'די in a wink. Koh. R. to XI, 1 (ed. Wil. יהבי).

ישֿנילא אי בֿונולא

ייבר v. דרך.

בוֹתְתְּלֵתְ m. (בְּבָיְם) carrying (a lamb) on one's shoulder. Pes. VI, i הֶּרְכֵּבוֹי Y. ed., Ms. M. a. Mish. Nap. הֶּרְכָּבְּרוֹי the carrying of the Passover lamb to the Temple. Y. ib. 33b top.

וֹתְבְּלֶּהְוֹ f. 1) same, v. preced.—2) grafting. Shebi. II, 6; a. fr.

יְדַרָבַנְּיא, v. הַרְכִיאַ.

שרברב, ע. בפרה.

בורכי בי pr. n. m. (Ἀρχῖνος) Harkinas, father of R. Dosa. R. Hash. II, 8 (25°) הור Mish. a. Ms. M. (ed. 'הוֹרְ"); Mish. Pes. a. Y. ed. ארכינט, v. Rabb. D. S. a. l. note). Tosef. Neg. I, 6 הורקינט; (ib. Kel. B. Bath. IV, 14 הורקינט). Yeb. 16°; a. fr.

אַרְבֶּנֵת הָרֹאִשׁ f. (רְכַּן) inclination, הַרְבָּנֵת הָרֹאִשׁ nodding assent. Y. Gitt. VII, 48° bot.; Y. Ter. I, 40° top.

וֹלְרְבְּלְּתְּיֹם f.(רוֹם) 1) lifting, removal. Y. Yoma II, beg. 39^b יבא זה שרוא בה this (service) is excluded, since it con-

הַּרְמוּצָא 368

אַבְחוֹרָבָא, s. v. רָמֵיּצָה, s. v. רָמֵיץ.

[] קרוב היות pr.n.pl. (Be) Harmekh in Babylonia. Gitt. $60^{\rm b}$ הרמיך Ar. (ed. בי ח' ש.). M. Kat. $4^{\rm b}$ הרמיך Ms. M. (ed. בר חמרך). Zeb. $2^{\rm b}$ ובר היות (v. Rabb. D. S. a. l. note 6).

pr. n. Harmine (Hurmini), prob. a province of Armenia. Targ. Jer. LI, 27 הור ed. Lag. a. oth. (h. text קִּיִּרְ Targ. Am. IV, 3 הור (ed. Lag. הור). Targ. Mic. VII, 12 הור (Var. ed. Lag. הור) Armenia Major(?).

יבּרְמֵּרְבָּ v. הַרְבָּמָךְ.

לְבְבְּלְבֵא מוּרוּה f. same. B. Bath. 46 mirib מוריה ה' בעלמא ה' they (the owners) considered it (the transmission of the land to subtenants) merely an appointment (agency); (Asheri הרמנא שונה, Ar. הרמנא שונה; v. Rabb. D. S. a. l. note 90).

הרנונא, a clerical slip in Ar. s. v. הרנונא.

אבור ה. 1) harnoga, name of a bird, one of eight about which there is a doubt as to being clean. Hull. 62b. –2) a thorn, v. בּוֹלִינֹאַ.

יאַרוֹנֵי, ע. יאַרוֹנֵי.

אנדכתרי . דורנירק.

D [(b. h.) 1) to break, to destroy, demolish. Midr. Till. to Ps. IX, 7 הורס את וכי He destroys your plans; Yalk. Mal. 587.—Part. pass. קרוס קול, f. הרוס, Gen. R. s. 45; a. e.—Y. Ber. IV, 8ª; a. e.—2) to break through, rush. Yalk. Ex. 284 (expl. בי הרוסו (Ex. XIX, 21) שמא הרוסו, Mekh. Yithro, Bahod., s. 4.

D. J. m. (preced.) destruction. Men. 110° (interpret. ערר הַהְיָּה, Is. XIX, 18) ברודא למרוזרא (v. Rabb. D. S. a. l.) the town of Beth Shemesh which is doomed to destruction; v. סְּיֵהָה

ビル林がビ

ייַרָסָן, ע. זַּיַרָסָן.

אָרֶרְסֶּר, m. (סְּדֹרְסֶר, Arab. הַרְּיסֶר, Fl. to Levy Talm. Dict. I, p. 559^b; cmp. הַרְיסֶר, fish-hash. B. Bath. 144^a, v. אָצִיבָא, בּרִירִייִּר, בַּפָּא בִּרִירִייִּר, אַצִּיבָא, Ab. Zar. 38^a; a. fr.

וֹבְיקְבֹּע I f. (שְׁבֶּע, Hif. מֵרֵבֵּ doing harm) to one's self or others); self-abnegation; vow to injure; v. בְּטָבָּה. Shebu. III, 5; a. fr.

אוו בּרְעָה) sounding the trumpet, a certain note or signal. Y. R. Hash. IV, 59° bot., v. טריבוטה.—Стр. הַרוּעָה, הַרִיּעָה.

ווֹרָפָּוֹת pr. n. f. Harafah. Sot. 42b, v. הַּרִיפּוֹת.

יַרְסְפִּיתָא. ע. הורפותיא.

יחרַפּיֵּרא . ארפרא.

בריבור, pl. אוריבור הווידים m. (אוריבור m. הווידים m. (אוריבור m. הווידים m. (אוריבור m. הווידים m. (אוריבור הווידים m. (אוריבור הווידים m. ביו הווידים m. (אוריבור הווידים m. הווידים m. הווידים m. הווידים m. הווידים m. הווידים הווידים m. הווידים m. הווידים m. הווידים הווידים m. הוויד

with extinction). Ker. 9^a (דמרם) הַרְצַאַת reception into the covenant through the sprinkling of blood (Ex. XXIV, 5 sq.).—Sifra Vayikra, N'dabah, Par. 5, ch. VII after the sprinkling of the blood. Zeb. 45^b לו הי those for whom a sacrifice may effect atonement. Sifra Emor ch. III, Par. 4 הרלול . . . מה חרלול as the desecration there refers to a sacrifice which has an atoning effect; a. fr.-2) making willing, conciliation. Men. 27a וכן ישראל בה׳ באגורה (Ms. M. . . . . באגורה אחת מחה׳ אחת) and so is it with Israel's conciliation (with God), which can be achieved only when they are all one brotherhood; (Yalk. Lev. 651: רכן ישראל לא ישובו לארצם (עד וכ'). Kidd. 14^{b} to make the master will-

קרון f. (קרי) shaking (in the sieve), sifting. Pes.11^a יוֹלְיִי מא"ל in grinding and sifting (the flour) what change from the ordinary process can he make? Ib. אי עייג ופח he does the sifting on the back of the sieve. Y. Sabb.VII, 10^b bot. ; a. e.—Tosef, Men. XI, 4 בֵּרִכֶּן.

ing to dismiss his slave (Deut. XV, 18).—3) (v. רצה Hif.)

discourse (on theosophy). –Pl. הרצאות. Hag. 14b.

תַרַפַניא, הרקיה, הרקיא.

תְּלְכְּרָה m. sifting, v. תִּלְכָּה. *סיים pr.n. pl. Heracleopolis, in Middle Egypt. Pesik. Vayhi, p. 63^b ברארס זה הראס זה הראסנו acc.) Ir Haheres (Is. XIX, 18) is Heracleopolis; Pesik. R. s. 17 סרק אנד (corr. acc.). [$\hat{\mathbf{V}}$., however, Men. 100^a .]

ייר, pl. דַּלְרָרִים, v. ייַה,

אַנְישְׁהְן f. (הַשֶּׁהְ, Hif.) authorization, authority, power of attorney. Keth. 95° להרדי let the two purchasers of the same property write out a power of attorney to one another (to sue the seller). Shebu. 31a he who comes before court with a power of attorney (not in his own case). Bekh. 47b; a. fr.

* הַרָּה f. (b. h., v. Jer. XX, 17; הַרָה) womb of an animal. Ber. 44b; 57b; Ab. Zar. 29a. [Oth. opin. sweetbread, pancreas; v. רֶחֶה.]

לַרָּמָא f., v. אַהַיְהַ.

תרתת, ע. הקרתת

שנים m. (Inf. Hif. of ישור restoring, giving back. B. Mets. III, 6 (38^a) מפני ה׳ אבירה Ms. M. a. Y. ed. (ed. שהוא כמשיב because the taking care of a trust comes under the duty of restoring a neighbor's lost property; Y. Yeb. II, end, 4b; a. e.; v. next w.

f. same, הַשָּׁבַת אבירה the duty of restoring a neighbor's lost property. B. Kam. V, 7 (54h) א' הדל א (Ms. M. a. Y. ed. לְּחָשֵׁרב ; Y. ib. V, end, 5^a לְּחָשֵׁרב, v. preced.); Yalk. Ex. 281; a. fr.—*Pl.* השבות. B. Kam. 57^a; B. Mets. 31^a הרבה ה' הרבה because the Biblical text speaks frequently of restoration (but does no intimate that the owner must be notified of the restoration).

m. (preced.) making amends for robbery, fraud &c. (according to Lev. V, 20-26). Yeb. 47^b has not the privilege of making amends (and being atoned for); Ab.Zar. 71^b. B. Bath. 35^b לא ניתן להי has no opportunity of &c.—B. Mets. 48a מהרי as amenable to the law &c.

וֹתְבְּעָּהְ f. (הְשֵׁשָּ Hif.) removal (v. Ex. XII, 15). $\operatorname{Pes.}5^{ t d}$ שלש הי בתורה -Pl. השבחות. $\operatorname{Ib.}10^{ t b}$ בתורה שאור the three injunctions in the Torah concerning the removal of leavened things.

אין m. (נָטֵג) reaching, היר regard to one's wealth, the law regulating the payment of certain vows according to one's means (Lev. XXVII, 8). Arakh. 5a נידון בהי לה does he come under the law of &c.?-Ib. IV, ו הי ידר the law of hesseg yad is regulated by the means of him who makes the vow; a. e.

השנח דר f. same, השנח דו (Lev. XXV, 26) having or obtaining the necessary means. Y. Kidd. I, 59b top יד יד his own obtaining the means of redemption; the furnishing the means by others.

אַשְׁנַּרָה, ע. אַשְׁנַּרָה.

369

קרְרָעוֹרָן f. (denom. of שַׁחַר) getting up early; early work, study. Lev. R. s. 19, beg., v. רַצָּרָבָּר.

חובים (Inf. Hif. of קשׁחַם) pr. n. Hashheth (Destruction), allegorical name of an angel of justice. Ex. R. s. 41, end (ref. to Ps. CVI, 23); ib. s. 44; (Deut. R. s. 3, a. e. מַשׁחָרה).

ווֹתְעוֹתוֹ f. (הַוֹשְׁיֵּן 1) destruction. Y. Shek. I, 45^d bot. (ref. to Zeph. III, 7) כל הי בחשכמה וכ' whatever destructive work the Israelites undertook, they did with early rising (eagerly). Ex. R. 10, end הַשַּׁחַתָּה הצפרדעים the injury (to their bodies) caused by the frogs (Ps. LXXVIII, 45); a e.-2) (with ref. to Lev. XIX, 27) shaving with a razor. Naz. 57b; Kidd. 35b כל שרשנו בה' וכ' he to whom the law, 'Thou shalt not destroy' (Lev.l.c.) applies, is subject to the law, 'Ye shall not take off all around &c.', v. הַּקְּבָּה. Ib. יה שרש בו ה', v. גולות שרש, a. fr.

קיביע f. (נְשֵׁא, Hif.)=הַפֶּרעָ, diverting the mind from a question which must not be answered, a Biblical puzzle of interpretation used for diverting the mind.—Pl. דושראור. Y. Ab. Zar. II, 41c bot. (ref. to השראר, Mish. ib. II, 8) he ought to have diverted his mind by means of one מחמש הַכְּרֶעָה of the five puzzles &c., v. הַכְּרֶעָה.

סְיַשֶּׁרָת, ע. השָשֶׁהָ.

אַבּל (שׁבַל m. (b.h.; שֶׁבַל) reflection, wisdom. Lev.R.s.3, end; a.e.—Esp. haskel, one of the expressions for hymns (ref. to בַּשָּׂבֶּרְל in Psalm inscriptions). Y. Succ. II, 54a top; Y. Meg. I, 72° top; (Pes. 117° בשברל).

ה בּשׁבּלֵח f. (preced.) wise reflection, thoughtfulness. Gen. R. s. 60 (ref. to Prov. XVII, 2) ומהו השכלתו and what was his (Eliezer's) reflection?; Yalk. Prov. 956.

ה (שכש, Hif.) 1) early rising, early morning hour. Sabb. 86a בה׳ עלה he went up early in the

morning. Sifra K'dosh.ch. III, Par. 2 אם אמד start early.—Sabb. 127a אים המשטעה coming in good time to college; a. fr.—Trnsf. eagerness. Y. Shek. I, 45d bot., v. בְּעַבְּהָר.—2) going to labor in the morning. Y. B. Mets. VII, beg. 11b מתרא השלבה (corr. acc.), v. הַעָּבָה.

לוועל הוועל ל. (וְשְׁלֵּחֵת דר, הַשְּׁלְחֵת דר stretching forth of hand, Divine punishment. Lev. R. s. 20; Num. R. s. 2 (ref. to Ex.XXIV,11) מכאן שהרו ראוירן לה׳ יד from here we learn that they would have deserved punishment at that time. V. השְׁמַשְּׁחָת.

לוֹבְילֵיהָ f. (שֵׁלָהֵ, Hif.) casting away by the side of the altar (Lev. I, 16). Sifra Vayikra, N'dab., Par. 7, ch. IX אוחה אוחה בה' וכ' 'it' intimates, only it (the bird sacrifice) is subject to the rule, 'And he shall cast' &c.

מי הור ה׳ כלל (שֶׁלֶם) completion. Naz. 8b מי הור ה׳ כלל how could he ever have finished the days of vowed nazirate?—Esth. R. to III, 7 הְשָׁלְמֵח החומה היש הוונה ובי the completion of the wall of Jerusalem.—Y. B. Mets. VII, beg. 11b, v. בְּשְׁכָּהָה.

אבין (Infin. Hif. of שָׁמֵּד (extermination,] Hashmed, allegorical name of an angel of justice. Ex. R. s. 41, end; s. 44; Midr. Till. to Ps. VII; a. fr.; (Deut. R. s. 3 (בְּלֵבֶל בִּי

רוֹקְיבְייַ f. (preced.) extermination, use of the verb יוביש. E. s. 7; s. 10.

קשׁבוּח f. (שֹרשׁ, Hif.), הְשְׁבֵּח מְּנְדְּנְ putting an eye upon, paying kind attention to. Gen. B. s. 93 [read:] וו הרא הי דו הרבר לסמרות עינים is this the kindness thou hast promised (Gen. XLIV, 21)? This is blindness; (Yalk, Gen. 150 מִיבּח אוֹניים).

שְׁבֶּעֵּי, v. Deut. XV, 3) cancelling, esp. יה cancelling of (cash) debts in the Sabbatical year. Y. Shebi. X, 39° bot.; Y. Gitt. IV, 45° bot., sq. Y. Macc. I, 31° bot. יהוא במלים הוא it is, like a cash debt, forfeited by limitation.

אַפָּלָחָ f. (שְׁשֵּלֵּ) lowering, removal from office. Gen. R. s. פון הוארן בור אלא לשון די death (Koh. VIII, 8) means removal &c. Ex. R. s. 45 הַשְּׁבְּּהָדּי, v. הַשְּׁבְּּהָדּי, Lev. R. s. 1;

אַבּעוֹר m. (Inf. Hif. of שָׁפַע plenty, liberality. Esth. R. to X, end.

האַפְעוֹח, v. היָפָשָׁה.

The filled with an unclean liquid, so as to make its surface level with the surface of the water into which it is dipped, a ceremony of levitical purification, contrad. to אם בשרה immersion. Bets. 18 מנורר ה' אם השרלה it is prohibit levelling as a precaution against immersion (on the Holy Days). Ib. אם השרא היי לשרא להו היי לשרא אונה האולה is contradictory (to what Rabbi said in the Boraitha). Hull. 26 שלה היי לשרא להו היי לשרא לא לא the hash. will not affect the liquid (in the vessel).

מרים לי בין f. (שֶּרְשֶׁ, Hif.) taking root. Pes. 55a מות and as to counting the third day after planting for taking root. Y. Shebi. II, 34a top מותר הי we go by the date of taking root. Y. Kil. I, 27b אינו רוצה בהְשִׁרְשֶׁהְן he has no interest in their taking root; Y. Maasr. V, 51d top. Men. 69a; a. fr.

הלותת היות אונים, אוני

חַלַּעַחַלָּיִת m., v. next w.

371 א"ר

תְּלֵבְיּתְ f. (הְשָׁשֶׁ, Hithpa.) דְיִ ה being stricken by divine hand, divine visitation, v. הְשָׁלְּהָוּ. Num. R. s. 15 Var. (ed. הַשְׁשִּׁתְּלָּה); Tanh. B'haăl. 16 לחשתלה; (ib. ed. Bub. 27 לחשתלה).

אסערטלו ומהשתקו ומנרתקו ז, א נסערטלו ומהשתקו ומנרתקו ז, נסערטלו מנר ומנרתקו ז, נסערטלו מנר מנר מנר מנר ניים, יפגעים יפגעים ויים, מנשים יפגעים וויים, מנשים יפגעים וויים, מנשים יפגעים וויים, מנשים יפגעים וויים, מערכת וויים, מער

*אַרְבְּוֹלְתְּ f. (בּוֹה Af.) argument, objection. — Pl. הַחוֹבְּחָה. Y. Peah IV, 18 top כל אילין ה' וכ' all objections which R. Z. brought forth. V. הְּחִוּבְּחָא.

אַרָּעָרָן f. (נְתָהַ) knocking off, cutting off. Y. Snh. VII, 24^b bot. אָרָהָשׁ decapitation.

קר, Pi. קר, (sec. verb of קרה, fr. Hif.) to melt. $Part.\ pass$. קרוקה; מוז מולב מוז pass. Y. Sabb. II, 4^d top; Bab. ib. 21^a .

אַלְישִׁים m., Ar., Var. for אַקּינִים אַ

קלע f. (בּלְעָרִין f. שׁלָּב, Hif.) being worm-eaten, rottenness.

B. Kam. 52^h הוי פושע לעניין ה' he is guilty of criminal carelessness when the cover of the pit became rotten.

בקר (בְּהָא אִק, v. הָהָ II) there; in that case; opp. הָבָּא סְּע. v. Y. Ber. I, $3^{\rm d}$ bot. רבק דה the Babylonian teachers. Snh. $5^{\rm a}$ ה'ל לה' from Palestine for Palestine. Ib. b שאני ה' שאני ה' there, in the case just cited, it is different; a. v. fr.

*מכלרן (כה' (כה' some vers. אכל בה' 12ª אכל בה' (some vers. במ'רן (כה' אכלרן במ'ף (כה' ה' נסיח), read במַפָּם v. Ḥull. 107ª, sq.

הוֹקְבָּיְהְ f. (קְּבְּיִה, v. תְּבְּבְּהָ) amendment, i. e. a rabbinical measure to prevent transgression of a law. Y. Succ. III, end, 54° הוויל הווי אור ה' אור ה' הוויל מווי הוויל ווייל הוויל של הוויל של הוויל הוו

אנון, 12°, a. e. הו, or הרצועות the untying, loosening. Y. Yeb. XII, 12°, a. e. הו, or הרצועות the untying of the shoe strings by the brother's wife, v. הַלִּיבָה. Sot. I, 16° bot. הסרנר loosening of the pantaloons; a. e.—2) (בְּיִבְּהָה formission, declaring permitted. Y. Sabb. XVII, 16° bot. ידי סרים להַתְּיבָה prior to the passage of the law permitting the handling of tools on the Sabbath (Mish. XVII, 1); Bab. ib. 123°. Snh. 58° when is she again considered free?

קרע) f. (הרע), Hif.) sounding the alarm on public fast-days (with the Shofar and prayer עַנֵּינוּ). Taan. 14^a.— Pl. הַּרְעִּינוּ, Ib.

רעמי, the sixth letter of the Alphabet. It interchanges wit אָרְסְשִׁרָא a. אַרְסְשִׁרָא a. fr.; v. letter גּ also with אַ as הְיִהִיק a. b. h. הְיָהְיִי (ע. הְּבֶּי); v. also letter י. In inflections ו interchanges with, and is the equivalent of י. [To give i the value of a consonant, ii is frequently used for i, as הְבֶּיְה and הְבֶּיִה —For lexicographical purposes ignore the second i in words beginning with ii.—As a vowel sign u or o (i). In words of foreign derivation i (u) is frequently inserted where the originals have a, as יבּלְּהָר for galearis &c.]

7, as a numeral, six, v. 'x.

ן, א, a prefix, and, but; often introducing a question: but, is it indeed so? Ḥull. 2º בכל הכל וכל הכל ונל is it so that wherever בובא כתרב וכ'. is used, it means &c.? Ib. בתרב וכ' is it not written &c.?; a. fr.

እግ, ፫ግግ pr.n.m. Va, Vah, abbrev. of እኋኳ. Y. Ber. III, 6^d bot. Ib. 6^a top; a. fr. V. ሂደል II.

אר, הר"ל, ה"ל, אין, האר, name of the sixth letter of the Alphabet Kidd. 30° וא"ל רגחון חצרין וכי the Vav in Gaḥon (Lev. XI, 42) marks the (first) half of the number of letters in the Pentateuch. Ib. א"ל...מהאר

נרסא וכ׳ does the Vav of gahon belong to the first half or to the second?—Gen. R. s. 58 Ephron (Gen. XXIII, 16) is spelt איי without Vav; a. fr.—Y. Shebu. I, 33a bot. מוסדק וכ' the Vavin Us'ir (Num. XXVIII, 22) adds to the preceding subject, i. e. a goat in addition to &c. Kidd. $66^{\rm b}$ רכ"ל דשלום וכ"ל the Vav in Shalom (Num. XXV, 12) is curtailed (so that it may be read Shalem, unblemished). Hull. 16a, v. אוֹם. B. Mets. 87a; Meg. 16b, v. לְברוּת Yoma 45a, a. fr. וא"ו לא דרשר they do not use the Vav for interpretation; a. fr.—Pl. לְּוָרִיץ, דְּוָרִיץ, Y. Meg. I, 71° top (deriving from וור העמודים, Ex. XXVII, 10) that the shape of the Vav in the Pentateuch is column-like (as in כחב אשורית); Snh. 22a ....מ מורם וכי as the columns have not changed (their shape), so has not the shape of the Vav. Y. Naz. I, 51b top עד שרזכרר ו' he must utter the Vav conjunctive. Ib. IV, beg. 53a י מאן האנא וי who is it that says the Vav must be uttered?; Y. Kidd. II, 62b; a. fr.

רַאַר

יני=ראר; v. הז.

רוֹצְלֵים, הוֹצְלֵים, היי V'elleh Sh'moth (and these are the names of), name of the second Book of Moses, Exodus. Gen. R. s. 3; Yalk. ib. 4.

לא ה' לא ה' לא ה' ביבל a. ביבל a. מרכיל propriety. לא ה' לא ה' למרשרא ב' מ' a. ביבל a. מרכיל אר ה' לא ה' למרשרא ה' מרכיל ab ביבל Ar. (ed. מרר ער ארי, Nahm. יאר) it is unbecoming (for a pupil) to absolve from a vow in a place where his teacher lives. Contr. אבין.

קראברין, וראבין pr. n. Vânay, name of a river or canal in Babylonia. Kidd. 71^b נהור ואני Ar. (ed. רואניה); Y. ib. IV, 65^d top וואניר Y. Yeb. I, 3^b top וואניר Gen. R. s. 16 (מהרא אוניברית נהור מהרא) at the ford of &c. [Erub. 28^b ברת ואני Ms. M., v. הרינה 3.] ['Nahr-Avan, a canal east of the Tigris', Neub. Géogr. p. 324.—'Nahrvân in Irak Arabi', Koh. Ar. Compl. s. v. האני.]

וו מרדינא ע. ארדינא II.

אבין, Midr. Till. to Ps. XVII, v. בַּארֵין.

וברבא, Lam. R. to I, 5, v. בּרבֵר.

וווון, Yalk. Gen. 150, v. אוֹנָא.

לי, pl. יְבְאוֹת (v. next w.) certainties. B. Mets. 83b cases in which you act on ascertained facts.

 2) (gramm.) emphatic form by means of He paragogic. Ex.R.s.3 לכת וודאית וכ' (strike out the gloss) הח"א בסות יבי) the word l'khah (Ex. III, 3) is emphatic (as if= קֹבי) unto thee it belongs), if not thou &c.; Y.Succ. IV, 54c top לך רודירה (read: לכה ווי) the l'khah (Ps. LXXX, 3) has the emphatic form (unto thee as well as unto us) .-3) (noun) certainty, undisputed fact.—אין ספק מוציא מרדה doubt cannot take a case out of the status of certainty. Ab. Zar. 41b הור ספק וויַ׳ וארן וכ׳ here is a doubt (the idolatrous character of an object may have been given up) against a certainty (that it was an idol) and the doubt cannot set aside the certainty. Pes. 9a; a. fr.—'ja, 'j (adv.) surely, indeed; in reality. Y. Keth. V, 29^d. Gen. R. s. 98 עליה בר' 'thou didst ascend' thy father's couch (Gen. XLIX, 4) means in reality (no metaphor). Ib. יו הללה 'thou didst defile' (ib.) is to be taken literally. Pes. l. c. דו' מעשרי for it is sure that they separate the tithes. Gen. R. s. 55 וסה אותו בוי He tried him in the true sense of the word (gave him time);

וֹדְלָ, Pi. הְיָיִה, Hithpa. הְתְּיַהָה, v. הְיָדָה.—Denom. יִידִר, ע. הְיָדָה, v. הָאָר, v. הָאָר.

ידר .v. אוֹדִר .*Af*. וַהַּר, v. ידר.

רדכרן, Tosef. Dem. I, 27, Var. ed. Zuck., v. רירינון.

עדַן, עדַוֹ, ע. יַרִע, יַרַע, יַרַע.

Y. Bicc. III, 65° bot., v. אָנַוּצֶלָא.

ַרָּה, pr. n. m., v. נָיאּ.

וֹן m. 1) (b. h.) hook.—Pl. יוִרם: Ex. R. s. 51; a. fr.—2) the letter Vav.—Pl. וֹא״ן, יוָן; v. יוֹן; v. יוֹא״ן.

וְלְיִלְּלָ, ch. same.—Pl. רְוִידְּלָ, Targ. Ex. XXXVIII, 28. Ib. XXVII, 10; a. fr.

והוֹ=ן. Y. Snh. X, 29^b top ווא"ל and he said to him.

אור, Tosef. Kil. III, 15 Var. ed. Zuck., v. דָּוֹרָד.

ררוֹר, Af. יחִוֹא, יחִוֹאָ, v. יחִי.

רוון, Af. אַנוּא, אַנוּאָ, Pa. אַנוּא, v. אַבּאָ. י

077, v. sub o1.

לברד Vaydabber (and he spoke), name of the Fourth Book of Moses, Numbers. Gen. R. s. 64 יו ספר ו' הלתא וכ' divided the Book of Numbers into three books. Yalk. Gen. 4 יו ספר ו' Gen. R. s. 3 במִרבּר.

תרה (הבות הישור ה

ייק, v. ייַ. קבאוְיָארָן, v. אָיָיְאבָּ. אַיְרִינְין, v. אַיְרִינָה. אָיִרְינִן, v. אָיִרִינָ. אָיִרְינָן, v. אָיִרִינָ. רוירינון, v. next w.

תרכון m. (velum, βῆλον) door-curtain, curtain. Targ. Y. Ex. XXXVI, 37.—Kel. XX, 6 'ו משאר (Ar. בילן) and made of it a curtain (or sail); Tosef. ib. B. Mets. XI, 8. Bets. 14^b bot. בי מטא ווי מטאר מון a door-curtain is subject to levitical uncleanness, because &c. Sabb.138^a, Erub.102^a. Gen. B. s. 52, beg. [read:] און אוירלון מונח ברניהם with a curtain let down between them; ib. s. 74; Lev. R. s. 1; Yalk.

שלהן בו' זה וכ' Job 897. Esth. R. to I, 6 נגללרן כו' זה וכ' they were rolled up like the curtain before the ark of the Law; a. fr .-Esp. Vilon (Curtain), the lowest of the seven heavens. Hag. 12b. Ber. 58b ר' הוא דמגלגל Ms. M. (ed. דמקרע דמגלגל, one of which is a gloss) the Curtain is rolled up (torn apart). — Pl. יִרְלָאוֹת. B. Bath. IV, 6 (67b) אח הוי Mish. a. Ms. M. (Bab. ed. בלנדות, Y. ed. בולנדות) the curtains belonging to the bath-house. Ib. 676 בית הר׳ the room in which the curtains are kept. Tosef. ib. III, 1 [read:] לא אח הוי הוילסאות, Var. הוילסאות, being a copyist's corrupt tautography).—Chald. pl.: מֵדְלַהָאּ Targ. Ps. CV, 39 (not יֵרְלָּנְוֹלְ. Targ. Y. Ex. XXVII, 9 (ed. Amst. יְרֵבְלְנָדן; Y. II דְיִרְלְנָדן, read: וְוּרְלֶנְדָן; ib. XXXVIII, 9 ירלֵדֵן (corr.acc.). Ib. 12; 14 וְרלַדֵּן (corr.acc.). Ib. 15 וְרלַדֵּן.... נְרַלְנָתָא, constr. וְיַלְנָתְא. Ib. XXXV, 17 נַרְלְנָתְ (corr. acc.). Targ. Y. Num. III, 26 וַלַנֵות .

רילסאות, v. preced.

ירנהן v. וְאָרנהן=ירנהן, v. יְיִינהן.

373

m. pl. (denom. of דַּיבָּרָר, איני סידי מינית שני שני מינית שני שני מינית (יותר מינית שני שני מינית שני מינית מינ

לוס, v. סוו sub סו.

וושט . ערסים, ע. שיין.

וילון .ע. ויסלאות.

רער TiVi) m. (דְּבֶּר; cmp. ווֹבֶר) place of meeting, appointment.—Pl. יְּבְּרוֹן. Lam. R. to II, 13; Pesik. Nah., p. 125°a היו ויעדתר בכם how many appointments did I arrange with you (Tabernacle, Temple &c.)!

ארקריין 'Vayyikra (and he called), name of the Third Book of Moses, Leviticus. Gen. R. s. 3 יוֹרָבָּה ; ib. s. 64; v. יוֹרָבָּה

m. (הְחַר) the retailer's customary addition to exact measure. Ned.32^b; B. Bath.57^b, a.e. אפרלו ו' אסור if one forswears himself any benefit from his neighbor, he dare not even accept the customary addition &c.

יוֹנגוֹנגא א'נִושׁוֹנֹגא.

וותיקין, v. החיו.

תורהיות, Y. Keth. IV, end, 29^b, v. חַיָּהַי.

עוֹתְנָא, v. אָרָוֹתְנָא.

אר (בתח (בתח (שתח בים ה יותק) בין m. (בתח (שתח) frail, weak-nerved.—Pl. (בין הותקרן (Ar. הותקרן) will

וֹרהַּגרוֹן

374 בַּעַד

have sickly children; Nidd. 17a 'הורך לו כר', Keth. 77b (הרתקרן (Asheri יהתקרן; Alf. בְּבָּרוֹן (בְּבִּרוֹן (Asheri יְבִּרוֹן); Treat. Kallah (בְּבִּרוֹן (some ed. (יוֹתִין).—2) (sub. מַבַּת or a similar w.) f. senility, debility. Gitt. l. c. אחותו לו debility will befall him.

אל הותר. (בְּחַר) rest, remnant. Gen. R. s. 98 (expl. אל הותר לך וִיהְרוֹן עוֹן שלך (Gen. XLIX, 4) אל הותר will be no remnant of thy sin left (but will all be forgiven.)

רבין, רבין, ע. רבין, רב

אַלְדְּאָלָי m. (v. יְאַלִּי P. Sm. 1062 וֹלֹא (it is) becoming. Targ. Prov. XXIV, 26 י שיפורדיה וכי Ms. (in ed. our w. omitted) it is becoming that the lips be kissed of those &c.

יְלֵד, רָלַד, v. יְלָד, יְלָד,

קבר, און, constr. בון m. (b. h.; ילָבן child, infant; young of an animal; offspring; embryo. Y. Yeb. VII,8a יולה בחמת וכ' the young of a domestic animal &c., v. מלוג; 'מלוג the child of a slave &c.—Sabb. 63b the embryo is already loosened (abortion must follow). Snh. 22a; Sot. 2a ידרת הוי before the embryo assumes distinct shape. Lev. R. s. 14 צורות הו' the successive shapes of the embryo. Kidd. III, 12 הו' הולך the child has the legal status of the father. Ib ולְּדָה כמותה her child has her legal status; a.fr.—Pl. רָּלְרוֹת; constr. יְלְבֶר, B. Kam. VIII, 2 המר נ' damages for causing abortion. Bekh. II, 4 'ולדי ו' the second generation of sheep sold on condition of dividing the young with the (gentile) seller until payment in full, v. בַּרְזֵל ; a.fr.—Y.Keth. VII, 31b bot. בַּרָזֵל את וְוּלָדָיוּ בפני יולדין who curses his (her husband's) children in the presence of his parents; Bab. ib. 72b ... מולרדרו., v. אַב, ילָד חטומאַח, v. אַב,

הרקלונית f. (preced.) a handmaid intended for breeding slave children, breeder. Y. B. Kam. V, 5° top שפחה I sell thee a breeder.

בולים, סלון, סלון, p. n. m. (Θόάλης, Valens) Valis, an Amora, father of R. Hillel. Gitt. 59°, Snh. 36° (Ms. M. טלו, Ar. ed. Koh. יוי'); Y. Kil. II, 32° top; ib. I, 27° top טלים.—Y. Hall. I, 57° bot. דלים (ed. Krot. 'ה, read: 'וו'). V. Frank. M'bo p. 76. Cmp. בַּאלָר.

סון, סון, סון (Arab. vasha colorare) to color, stain. — Ithp. אָרְחְוִים אָרְחְוִים אַ יּרְחְוִים to be stained, soiled. Sabb. $75^{\rm b}$ רַלִּיחְוֵים בּית השחיטה (Ms. M. דֹלִיחְוִים that the throat of the slaughtered animal be stained with blood. Ib. $124^{\rm b}$ אַתוּוּסאַ מסנאָרה טרנא (ed. אָתוּוּסאַר, אַתוּוּסאָר, Ms. O. (ed. אָתוּוּסאָר,

Ar. ed. Koh. אַרהוּוֹס מאניהוֹ (אַרְּוּוֹסָר; ed. Sonc. אָרְּהוּוֹס מאניהוֹ (אַרְּוּוֹסָר פּט אַנידהוֹ (אַרַרּוּוֹס פּט אַנידהוֹ (אַרַרּוּוֹס פּט אַנידהוֹ (אַרּרּוּוֹס פּט אַנידהוֹ בּט אַנידרוֹ (אַרּרּוּוֹס פּט אַנידרוֹר (אַרּרּוּבּט אַרִּרְיִּטְרְ אַרְּפּרְאַרְאַרְּאַרְ אַרְּפּרְאַרְאַרְיִּכְּוֹ אַסְקוֹפְּרָא וּכְיִּבְּאַר (אַרִּיִּבְּאַר אַרִּבְּרָאַר (אַרִּבּרְאַר בּלִּרְשֵׁא בּער אַרּבּר (ע. Rabb. D. S. a. l. note 80, ed. בּלרִישׁר, corr. acc.) the rope was covered with dough (which attracted the chickens).

ר בין, f. (הסֵק, intensive of שָּׁשָׁד; as to שׁ a. רֹ (זֹי, v. Nöld. Mand. Gr. p. 72) [habitual doing, condition,] 1) regular diet. Snh. 101a; Keth. 110b, a. e. שרנור ו' וכ' a change of diet is the beginning of bowel diseases.-2) conduct, way, manner. Y. Yoma I, 38° bot. בל וו' טובה '21 every kind of good manners was found among them. Gen. R. s, 87 'כד הד' וסתן של וכ' this was the custom of the gentiles. Ned.IX, פר היא וְיִסְהוֹ של וכ' such is that man's way of acting. - 3) regular date, or regular premonitory symptoms, of menstruation. Nidd. I, 1 כל אשה שיש לה ו' every woman of regular days &c. Ib. 4b שיש לה ו' בשעת וסקים out of her regular time. Ib. 11^{b} אשה שארן לה ו' a woman who has no regular time. Ib. IX, 8 (63a) that has regular symptoms of approaching menstruation, v. infra. [Ib. 12a; 14b ', שיעור עי, v. אַוותָראוֹס, v. אַוותָראוֹס.] Tosef.ib. I, או וסתה שעת וכתה she had her courses again (after an intermission) exactly at the usual date; Y. ib. I, 49° top הווסת מתמ' מתמ' (corr. acc.). Ib. וו' ארוכה a delayed menstruation (which may be expected any time), contrad. to הפסק עונה a skipping over of one course; a. fr.—Pl. נְסְהוֹה. Ib. IX, 8 ואלו הן הו' and these are the symptoms of approaching &c. Ib. 63^a התם בו' there (ib. I, 1) regularity of date is meant, הכא בר' דנופא here regularity of symptoms. Ib. 15a, a. e. י לאורדיתא 'the rule requiring a woman to examine herself on the regular day is of biblical origin. Yeb. $64^{\rm b}$ bot. 'ז' the law concerning the mode of establishing a regularity of menstruation (Nidd. IX, 10) &c. – Gen. R. s. 48 (expl. ערכה, Gen. XVIII, 12), v. נְיִסְהָּנִית; a. fr.

אקסקן ch. as preced. 3. Targ. Y. Lev. XV, 31 (v. Nidd. $63^{\rm b}$). [Lev. R. s. 28, end מטר מטר, read מטר מסורים, v. מסורא.]

אריים ביוסרים ביוסרים ביוסרים אינים אינים

*מרטה f. (דוסה) a woman with regular menstruation. Yalk. Gen. 82 (expl. עדנה, Gen. XVIII, 12) פרנה עדנהן ני ednah is related to iddanin (Dan. VII, 25, periods), and means a woman &c. (differ. in Gen. R. s. 48, v. נוֹטָה).

לעד, Pi. ירער, v. דער,

בית ו', 'וֹן m. (preced.) 1) meeting, appointment. יבית ו' meeting place. Ab. I, 4 let thy house be בית ו' a meeting place for scholars.—Esp. יום a) scholars' meeting place,

college, Beth-ham-Midrash. Y. Ber. IV, 7° bot. . . למחר הלליה הוא לביה וא לביה וא לביה וא לביה וא לביה וא לביה וא לו ביה וא לי ביה וא לו ביה הוא הוא לו ביה הוא ה

וַרְצַרָא

ביר ו' ch. same; (בירה) college. Y. Ber. II, 5° bot. Y. Meg. I, 71d' (נעביר ב' 1' let us have school; a. fr.

לתות f. (preced. wds.) appointment, designation of time; insuspensibility. Y.Yoma VI,43^d bot. שבחוב בי מינה כלום from an appointment (of time or space) in a biblical law where the word במינדוֹ is used, we can derive nothing (for other actions). Ib. [read:] אינה מינה בי בין בר הייה קיים בפר משיח ו' and he said to him, R. B. bar H. applied the designation of time, i. e. the rule of insuspensibility, even to the offering of the anointed priest.

ןעדורן, ע. יאַוירן.

תוצ"ן m. [and something besides,] addition, increase. Erub. 83° יו במדו how much is that 'and something'?—Pl. אירתי ו' דרבר וב' additions. Ib. יבר היתי bring along the additions which Rabbi speaks of, and add them thereto. Ib. bot. דרבי Ms. M. a. Rashi (ed. יעודיות של רבר Ms. M. a. Rashi (ed. יעודיות של רבר acc.).

תורי (denom. of preced.) with addition, large measure. — Pl. ששה שהרונות ו' (Men. VII, 2 (78°) אין דירין. Talm. ed. (Mish. ישרין, read: יְעוֹדִירן; v. Rabb. D. S. a. l., note 9) six tenths (of an Epha), large measure. — [עוֹדִיוֹת], v. preced.]

רער, Af. אָווצֵר, v. אָיָר, v. רָצָא.

ארוטא, Targ. Prov. VII, 20 Ms. ליומנא ליומנא, ed. ליומא, פליומנא ליומנא, עידא, עידא, עידא

אצציו, Targ. Cant. II, 2 some ed., read גערצא.

אר (למת Sabb. VII, 10° bot., Or Z'rua Sabb. Nr. 57 ביקלטה, read: וְמָלְקָטָן, v. מסבסלה.

אחף, Targ. Prov. XIV, 3, v. אַחָּדְיַג.

Tות (ירר; cmp. מוֹרֶל I) valley. Lev. R. s. 23; Cant. R. to II, 2 שושנה אחת של וי a lily of the valley (שושנה העמקרם) מושנה העמקרם, Cant. II, 1).

ווות (Arab. vard flos arboris; rosa) 1) rose, rosetree; (collectively) roses. Shebi. VII, 6 היה the rose-tree. Ib. 7 היקר היה יו roses of the new crop. Y. ib. beg. 37^b היה the rose-tree itself (the wood); Tosef. ib. V, 7 היה the rose-tree itself (the wood); Tosef. ib. V, 7 היה מכרוב משני היה יו rose-oil; a. fr.—Y. Kil. V, end, 30^a היה האגרן והווי והאור היה הספרים; Tosef. ib. III, 15 היה מבוררים לבער. (Var. יו היה אור מבירים לבער. (Var. יו השניה מבירים לבער. (Rashi השניה מבירים לבער. מבירים השניה יו יו rose-garden (for the cultivation of fine fruits &c.).—2)* rose-colored, red wool, &c. Keth. 72^b

שרה ו' כנגד פורה ווי she spins in the street ווי with a rose in her hair; Rashi (who seems to read רְרָד fr. ירד.): with the thread in front of her body, i. e. she spins in the street in an indecent position.]

Till, Sill ch. same, 1) rose. Targ. Cant. II, 1 sq. (h. text שושנה). Targ. Ez. XXVII, 24 Ar., v. כּוֹשְׁפָּא.— Y. Shebi. VII, beg. 37 יוי מהר לכבוש מן החן ווי is it permitted to use roses for preserving in the Sabbatical year?--Sabb. 152a ינקותא כלילא דו' youth is a wreath of roses. Gitt. 68^b 'ו היורא דקאי וכ' a white rose (or blossom) whose leaves are all on one side. B. Bath. 69a, v. בְּלֵרֶנָא. Pl. נֵוְרְבֵּר ,וְרָבִרן. Targ. Cant. VI, 2. Ib. VII, 3.—B. Bath. 84a רה'ע אבר וו' דולפא אבר וו' דולפא אבר וו' דו"ע (Ms. H. יאור') he (the sun) passes the rose-garden of Paradise. Ab. Zar. 65° יתיב .... בר וו' Ms. M. (ed. בוורדא) seated up to his neck in roses.-2) rose-color.—Hull. 46a bot. יברונא דוו' וכימנך כיתונא and thy sign-word (for remembering which of the two membranes of the lungs is of vital import) is, the rose-colored (precious) shirt, in which the lungs lie (i.e. the interior membrane).—3) ערנוניתא דוו' the little rose-lobe, name of an additional lobe of the lungs found with animals of the steppes (וְתֵרֹּרְהָא). Ib. 47a bot. .

וְרְבְּאָ (preced.) Vardan, surname of R. Hin'na. Gitt. 64¹⁵ (Rashi: יורדא׳) of Vardania, v. וַרְדִּרְנָא II).

וַרְהִּינָא .v. וַרְהֹּוֹנָנָא II.

אַרְרָדְּרֹכְא m. (v. נְרְדָּא) (wild) rose-bush, thorn-hedge. Sabb. 67a.—Pl. וְרָהִינִי B. Kam. 80a.

של (Vardania, Vardunia), a town in Babylonia, near Be-Berai. Sot. 10^a אַרְדּוּנְיָא ed. (some ed. בְּרִדְּנִיאָ, Ar. ווְרְדִּרְנָא (Ms. M. incorr. אַרִרנאד, v. Rabb. D. S. a. l. note; R. Ḥananel: יוְרִדּיאַ, v. Berl. Beitr. Geogr. p. 34, note 3) the men of V. (known for their stinginess). V. בְּרָבֶּאֹן.

אמר ו' m. (preced.) of Vardina. Nidd. 196 אמר ה' Ammi of V. (oth. opin. 'handsome as a rose'; Gitt. 41a אמר נאס

יורָהִינָא, v. עוֹרְהַיִּנְא.

תרוד, cmp. בְּרָבּן a. בְּרָבּן the large blood vessel, jugular vein (leading from the head to the heart).—Pl. עד שישחוט אח הו" Hull. II, ווְרִידִין he must sever the

jugular veins; Tosef. ib. II, 1.—Zeb. 25°a sq. צררך שירון ה' וה' he must let the blood of the jugular veins run into the center of the receiving bowl. Ber. 8°; Snh. 96°a הוהרו בוו' be careful in slaughtering that you sever the veins, v. supra; a. e.

m. (אור) שור, white spots (λεύχωμα) in the eye. Tosef. Bekh. IV, 2; 3 (ייר), corr. acc.); 4; (Bekh. VI, 3, Talm. ed. $38^{\rm h}$ חורוור q. v.).

*אַרְטְּבֶּר Kidd. 13a. B. Mets. 51a (Ms. R. 1 (רירי)). [Koh. Ar. Compl. s. v. refers to Pers. ברשך belt. Oth. interpret. of our w.: beads, frontlet.]

אָבְיֹי, יוֹן ch. same, gullet. Y. Snh. IX, 27a top. Lev. R. s. 3; Koh. R. to VII, 19; Yalk. Koh. 976.

ַתָּה, אַ לְּוָת , נַתּ &c., v. הַיַ.

קאָקּב, and thou. Y. Snh. XI, 30^b bot. ז'ת מר הכין, and thou (the Biblical text) sayest so (that he died in the same year)? Y. Shebu. I, 33^b top; a. e.—Y. Macc. II, end, 32^a נְחָמֵר אַכּר (באָת אַכּר).

ארווי f. (v. יָי) stork (from the shape of its beak and neck). Targ. Ps. CIV, 17 (ed. Lag. אָרָה, Regia רְּהָא). Targ. Y. II Deut. XIV, 13 (belonging to v. 18, h. text אַרבּוּ, v. וּאָרבּוּ).

אָרְהַרְּבָרָא, יְתְהּבְּנָיִתְן, יְתְהּבְנָיִא, יְתִרּבְּנָא, יְתִרּבְנָא, יִתְרִּבְנָא, יִתְרִּבְנָא,

ויהַקין, v. אָרתוּקין.

ערמיא, ע. ארמיא.

אָיָהָאָי, v. אָהָאָ.

יַניתָנָא .v. וָנותִינָא.

אר. הרובן, 'הרובן', pr. n. (Buðuvía) Bithynia, a province in the N. W. of Asia Minor. Targ. Y. Gen. X, 2 וְרָחֶרוֹיְ, (read: 'דְּרָחִרוֹיִ,'; h. text יְרָחָרוֹיִ,); Targ. I Chr. I, 5 (corr. acc.).—Gen. R. s. 37, beg. (misplaced, v. אוסיא); Y. Meg. I, 71^b bot. (Yoma 10^a ברוח אונדיקר.).

יְרְרָרְרָקְר, 'וְתְרִיּרְקְר, f. (preced. $B\iota \theta$ טעומגין) Bithynian. Y. Ab. Zar. II, end, 42^a ', גבינה אוּנְיָיִקּר. Ab. Zar. II, 5 Y. ed. 'תרר' (corr. acc.).

P ח. (התק m. (התק mp. Arab. vatik, a. b. h. התק) enduring; trusty; strong; distinguished.—(ממיר ו' a faithful

student, distinguished scholar. Y. Ber. II, 5°; Cant. R. to VI, 2; a. fr.—Sabb. 105° באומות ב' (omitted in Ms. M., a. Yalk. Gen. 81) I made thee distinguished among the nations.—Pl. בְּתַּלְיִתְּ , וְתִּילְיִתְּי , Sifré Num. 92; ib. Deut. 13, v. בְּתַבְּי , Tosef. Hor. I, 1. Y. Snh. X, 29° —Esp. Vethikin (Ancients), the conscientiously pious men of former days. Ber. 9° בורה ב' (Tosef. ib. I, 2 מבורה ב' עם וב' עם וב' עם וב' עם וב' עם וב', v. Rabb. D. S. a. l. note 60) the V. used to finish the reading of the Sh'mah &c.; ib. 25°; 26°; Y. ib. I, 3° bot. בורים , Gitt. 70°, v. הווי.—R. Hash. 32°. [הַוּיִבְּיִן, Gitt. 70°, v. הווי.—

Pes. 39^b. m. (v. preced.) name of a certain pastry, tart.

יְתִינְנְיִקִּר ע. רְתַררוֹקְר.

יַנָּת . ע. הַיַּמַר, ע. הַיַּמַר

376

אַרְחָן m. (יְתוּן, cmp. אַרהָן sinew, vein (h. נְּרִר, רַּבִּר).—Pl. אַרהָן, Targ. Job XL, 17 (ed. Lag. יָוֹתְרנַיְּ, Var. 'וָהִרָנָּ,').

יוֹתרוֹנָאַ, v. וְתַבֹנָיָה.

אָרָחָי, Pa. אָחָי (privative verb, v. יְחָרֶּי, emp. אָר Targ. Lam.III, 4) to unnerve (v. אָרָי,); to break, shatter. Targ. I Kings XIX, אַנוהַל Ar. Ms. quoted in Buxt. s. v. (ed. מַפּרַלְּיָן).

רֹחַן, רֹחַן (ע. רְחַדי) to be plentiful. Y. Succ. V, 55° (ref. to Jer. II, 13) הא נְוֹרְרוּ לאלק (not ווחרה were they not numerous up to a thousand?; Cant. R. to I, 6 אה (למאה) (read: למאה).

Pi. רומר 1) to do more than justice requires, to be liberal; to forego one's rights. Y. Ned. I, beg. 39ª if they had agreed של מנח לווְחֵר to yield their rights (to allow each other the use of the entire court). B. Bath. 126a יו .... if a first-born accepted an equal share (of a field) with his brothers, he has renounced his privilege: Y. Keth. IV, end, 29^b היחה (read: נויימה). וֹיְהֵירֶה (בִיתְּרָה). B. Kam. 9^a 'ו he has renounced his rights (cannot resort to his co-heirs for redress). Ruth R. to I, 8 שויחרה לה וכ' they relinquished their claim on her &c.; a. fr.—2) to be indulgent, forgive. Y. Hag. I, הקב"ה על וכ' the Lord overlooked Israel's idolatry, but did not &c.; Lam. R. introd. (R. Abba 2). Y. Sot. V, end, 20^d שהיח מְוַוֹהֶר על קללתו he pardoned those who cursed him. Deut. R. s. 9 לוותר לו עוד יום וכ' (not של) let us give him a respite of one day or two.--Num.R.s. 21 לא יהא אדם מוותר על התורה man must not be more liberal than the Law; a. fr.—Snh. XI, 5 (89a) על דברי נברא he who disobeys a prophet from mere soft-heartedness (v. I Kings XX, 35, sq.).-3) to give additional space to a plant by removing surrounding plants, to make open space. Y. Shebi. II, 33d top מְנוּחִרִין בֹגפּלִים you may clear (in the Sabbatical year) between the grape vines; ib. מקום שנהגו לוותר וכ' where it is customary to clear before the festive month; Tosef. ib. I, 7 מְרַהְּרִין; ib. לְּנְרָתֵּיר ed. Zuck. (read: לֹנְרָתֵּיר).

Nif. יְחַרְּהָר (v. יְחַר) 1) to be let loose, set free. Midr. P'tirath Mosher אַנְּיְחָר (Jellinek Beth-ham-Midrash I, 125; v. Lattes Saggio 107).—2) to be outlawed, v. infra.

v. preced.

ימעודר; Esth. R. to III, 15; IV, 1; Yalk. ib. 1056 מעודר; Yalk. Gen. 115 בייהרי, ביי to be declared free, outlawed;

וַבָּת

Hithpa. הְּהְיַהְהַּת, Nithpa. הְתְּהַהָּת (v. מְּתַר, 1) to become loose (of bowels).—2) to be declared free, be outlawed. Cant. R. to III, 4 בחרזו בני (Yalk. Is. 288 מְהַרְּהָּרָ מְּעֵירִ וֹכִי his bowels were loose that whole night. B.Kam. 50°a bot. הְתְּבְּוְהִרּהְ הִירִּוּ הַּרִּרוּ, Ms. M. (ed. הְּבָּרְרּהָּ תִּירִרּ חִירִּרּ his life shall be let loose i. e. shall be outlawed; Ar. ed. Koh. בי מערו (v. Rabb. D. S. a. l. note); Tanh. Ki Thissa 26 התורון בני מערו his bowels &c., v. next w.; Yalk. Ps. 648

أستال

תובר, Pa. וובר 1) to give a surplus, to profit, avail. Targ. Prov. X, 2.—2) to be indulgent, to overlook. Lev. R.s. 10, beg. ציבוזר וכ' unless thou overlook something &c.; Gen. R. s. 49; a. e.

Ithpa. אייוויותר, אייוויותר, 1) to be loosened. Y. Bets. II, end, 62b מאן דאמר... יְרְוּיִבְּוֹרוּן בֵּנִי מְעוֹדִּ וּעָר whoever says, the Lord is lax in dealing out justice,—may his bowels become relaxed; He is merely long-suffering &c.; Y. Shek. V. 48d; Y. Taan. II, 65b bot.; Midr. Till. to Ps. X, 2

תורים וויים אינים אינים

7

ל Zayin, the seventh letter of the Alphabet; it interchanges with א, q. v.; with א, as ההר a. הוודא א. מור בהר &c.; with o a. ש, as זור a. סור a. עלס a. עלס a. עלס a. עלס בעלס א. זור מא מולרז אושפרוא אינור א &c. זור א אינולרז אושפרוא &c. &c.

אין m. (reduplic. of אוביד, v. אוד. a. ועדע foliage, spray; young twigs. Targ. Job XIV, 9; a. e.—Sabb. 20b (expl. בצרם של בבל לעצרם של בבל לעצרם של בבל לעצרם של אונים אונים

וַנֻעמוּט .v. וַנַעמוּט.

ינארב, ע. באָד, ע. באָד.

לאָן (cmp. רור, אור) to pass around. Targ. Job XXVIII, 8 (ed. Wil. זְאוֹר, Lev. זְאוֹר read זְאָר, part.; Ms. פָּל; h. text ענרה).

אל, v. הז.

ברמר (ע. בּבְּת a. בּבְּת a. בּבְּת a. בּבְּת Zeb. 28^b ברמר בר״ב בר״ב בר״ב בר״ב בר״ב בר״ב because both subjects have reference to *time* and application to the *improvised altar* (v. בְּבָת) as well as to the Temple.

לבון (b. h. לְבֵר) to present with, outfit. Targ. Y. Gen. XXX, 20 (some ed. עבר, corr. acc.).

אַקֹבְיַ, ע. יעַבְיַנ.

זַבְּדִּין, ע. זַבְדָּאַר.

קבר קר. n. m. Zabday, 1) name of an Amora Z. bar Levi. Zeb. 28^b ; (Kerith. 5^a אביז.) Y. Dem. VII, beg. 26^a . Y. Ab. Zar. III, 42^c יובדיר בר ליואר 3; Gen. R. s. 62 יובדי וברי 3; a. 3; b. 3; a. 3; a. 3; a. 3; b. 3; a. 3; a. 3; a. 3; a. 3; b. 3; a. 3; a. 3; b. 3; b. 3; b. 3; b. 3; b. 3; b. 3; c. 3; b. 3; b

אַרְרָבְּיָרְ (b.h.) pr.n.m. Zebadiah, name of an Amora. Y. Ber. III, 6° bot.—[Y. Sot. I, 16^d, v. קבֹרָכָּה.]

קר, ', בּרָר,' pr. n. pl. Beth-Zabdin, prob. in Galilee. Y. Meg. I, 70° bot.; Y. Taan. II, 66°, M'gillath Taan. ch. XII בֵּיֹה זַבְּבֵּאׁר (v. Graetz Gesch. d. Jud. III², p. 426).

ַּבְּרָת, v. בֹּיָר.

48

ל שבארץ מצרים (b. h.; לובר) fly. Sabb. 121b שבארץ מצרים ל the Egyptian fly (whose sting is dangerous). Tosef. Sot. V, 9; Gitt. 90a. Pesik. Zakhor, p. 26b לו' שרוא וב' ל (Amalek resembles) the fly which is greedy for a sore; a. fr.—Pl. יְבוּבִּרוֹן, זְבוּבִּרוֹן. Y. Sabb. XIV, beg. 14b; Tosef. ib. XII (XIII), 4. Keth. 77b ל בלר וכ' (not דבובר) flies which sucked from those afflicted with gonorrhea (carrying contagion); a. fr.

*Nidd. 56^a יוֹבוּגֵּר (Ar. זְבוּגֵּר, Mus.: דוֹבוּגַר, prob. clerical error) (skeletons of) lizards of Mahuza.

קרות pr. n. pl. Zabud, on the northernmost border of Galilee. Gen. R. s. 98 (ref. to Gen. XLIX, 13 של צידון (Safet, Lit. Centralblatt 1879, p. 1188).

אַרְּדְאָ m. (זבר) gift, outfit.—Pl. יבריך:. Targ. Y. Gen. XXX, 20 (h. text יוֹבר).

קרון, Y. Ter. VIII, 45^b bot. לב, in a corrupt sentence which prob. read: שקצים וכל שקצים עודרן ורגזין ורגזין וכל שקצים v. Sifra Sh'mini Par. 10, ch. XII.

קלקון, זְבְּלְבוֹן (b. h.) pr. n. m. Zebulun, 1) son of Jacob; tribe of Zebulun; country of Z. Gen. R. s. 98. Pes. 4^a; a. fr.—2) one Z. ben Dan. Kidd. 30^a.

m. (זבן) purchase. Targ. Y. II Deut. XVIII, 8 בר יְבוּנְיה that which he bought. Pl. יְבוּנְיך. Ruth R. to I, וֹבִינָא he made his purchases.—V. יְבִינָא.

אַבְּרַאָּ, v. יִבּייַ.

אַרָּבָּוֹ, הַבְּוֹבְיּ, m. (preced. wds.) buyer, merchant. Targ. II Esth. III, 11.—Y. Kil. II, beg. 27°.—Y. Kidd. II, 64° top יביר ז' וכ' the merchant packed his goods on his wagon and went off; v. בּרַר.

יבָן Pa. יְבַן Pa.

אַרָוֹבוֹרָא, ע. יבּייִנ.

ובל (b. h., cmp. ובל) [to give a feast,] to slaughter, sacrifice. Hull. II, 3 (ref. to Deut. XXVII, 7) מרו שארון ליבו ולי thou mayest eat what thou (a human hand) cuttest. Snh. 60b בוובה לעבו"ם of one sacrificing to an idol; a. fr.—Part. pass. וְבִּבּוֹי וֹבי (play on בוובה לעבון ובל לענון ובל (בצ. XXXII, 5) למניו ובל לענון ובל (בצ. XXXII, 5) למניו ובל לענון ובל he was afraid on account of him who lay killed before him (Hur); a. fr.

Pi. דְּבֶּהְ same. Snh.62° ז' וקרטר וכ' if he slaughtered a sacrifice, and burnt &c. (to an idol). Ib. VII, 6 (60^b) הְהַיְבֵּח Talm. ed. (Mish. הוובר) he who offers an animal (to an idol), a. fr.—V. בָּבֶל

Nif. אוברו ניבו to be sacrificed, to be slaughtered; to die as a martyr. Zeb.I,1 שנוְבַּחוּ שלא לשמן which were offered not for the purpose for which they were dedicated. Y. Snh. X, 29° top (play on עלי זבר Ps. L, 5) שעילו אותר שטר who raised me and sacrificed themselves for my name's sake; a. fr.

תוביים, m. (b. h.; preced.) a slaughtering, sacrifice, esp. (festive) peace-offering (הַלִּינְה). Pes. X, 9. Tosef. ib. X, 14. Tosef. Ber. V, 22; a. fr.—Pl. יְבְּהָרִם, constr. יִבְּהַרָּם. Ib. Zeb. I, 1 בֹּל הוֹי all animalic offerings; a. fr.—Z'baḥim, name of a treatise of the Mishnah, Tosefta and Talmud Babli (also called בְּלְשִׁים).

Till pr. n. m. Z'bid, name of several Amoraim. Ber. 46° , a. fr. (Z. bar Levi).—Ib. 38° .—Ab. Zar. 56° .—Y. Sabb. I, 3° , v. next w.

אַרְרָד, וְבִריְדָן, pr. n. m. Z'bida, Z'bidah, name of a Palestinean Amora. Y. Orl. I, 61° bot. Y. Sot. VII, 21°d.—Ib. ידר בר זברד בר זברד ובר זברד בר זברד בר זברד בר זברד בר זברד בר זברד בר זברד בר.

לבילו f. (וְבֵּה) slaughtering ceremony. Hull. 31^b יול לוי intention to slaughter according to ritual, contrad. to החיכה the cutting operation as such. Snh. 60^b יצחה זי slaughtering for idolatry is especially mentioned (Ex. XXII, 19); a. fr.

זוֹבין or וְבִין, v. בּיוּד.

תנב', זברלא: (v. לְבֵּרֹלָ, Syr. זוב', דוב', P. Sm. 1074; 1140) a basket (or book-chest) of palm leaves.—Pl. יוֹבְרֹלַן. Meg. 26^b יוֹרְיִם יוֹר receptacles for Pentateuch copies; [Ar.: leather casing.]

ינֶבֶּל m. (v. לְבֵּרֶלֵ m. (v. לֶבֶּל) [an implement for forming heaps,]

shovel, mattock. Taan. 21^b יורל מרא וז' וכ' וב' he lent mattock and shovel for burial. B.Mets. 103^b. [Ber. 8^a, v. מירבלא זון.]

יובר, v. זברך.

וברכא I pr. n. m., v. זְמִרנָא.

אברק"ב m. (preced.) sale, sold goods, merchandise. Targ. Y. Gen. XLIX, 32, a. e.; v. preced.—Pes. 113a (prov.) while the dust is yet on thy feet, דַבּרנֶה sell thy goods.—Pl. יַבִּרנֵה sale. B. Bath. 47b יַבַּרנֵה his sale is valid; a. fr.

לבריקה f. (preced.) goods; bargain. Y. Ab. Zar. II, 42a' אלא ע"י" עילא ז' וכ' but, I say, through some accident the goods (in the ship) were upset; Y. Ter. X, 47b אבריכות עד דמתרמי ליהו ז' כוְבִּרְנְחָהוֹ until he strikes upon goods like those he bought. Ib. קרה בז' he knew the value of his goods; a. fr.—Pl. זְבִרְנָהָא he knew the value of his goods; a. fr.—Pl. אָבִרְנָהָא what do these purchases (marketing) mean?

תרבות, Y. Taan. I, 64b bot., v. וְבַוֹּת

לְבַבְּל I (b. h.; cmp. זבר) to entertain liberally.—Denom.

Pi. בוֹל (cmp. מוֹל) to offer to idols, make merry with idolatrous ceremonies. Ab. Zar. 18b יובל מוֹל שוֹל שׁנְין שׁנְּעָלְין שׁנְּעָלְין שׁנִּין בּעָלְין שׁנְּעָלְין שׁנְּעָלְין שׁנְּעָלְין שׁנְּעָלְין שׁנְּעָלְין שׁנְּעָלְין שׁנִּעְלְין שׁנִּעְלְין שׁנִּעְלְין שׁנִּעְלְין שׁנִּעְלְין בּעַלְין בּעָלִין וּבּעַלְין בּעַלְין בּעַבְּעְלִין בּעְלִין בּעְלִין בּעַלְין בּעַבְּעְלִין בּעְלִין בּעְלִין בּעְלִין בּעְלִין בּעְבְּעְלְין בּעְבְּעְלִין בּעְבְּעְלִין בּעְבְּעְלִין בּעְבְּעְלִין בּערוּין בּעְבְּעְלְין בּערוּין בערוּין בערוּין בערוּין בערוּיף בערוּייין בערוּיף בערו

Nif. אָנְזְבֵּל Nithpa. לְּזְבֵּבֵל to be manured. Midr. Sam. ch. IV.—Ab. Zar. 49a ביר וכי a field which has been manured with material connected with idolatry (foliage from a worshipped tree &c.).

לבוֹן ch. same.— Ithpa. אַדְּוְדָבּל to be manured. Ab. Zar. 49° (read אָדְּוָדָבָּל).

בל m. (cmp. Assyr. zabâlu, KAT², p. 550; cmp. לְצֶבֶּר [heaped up,] esp. foliage piled up for forming manure, manure, deposits. Sabb. IV, 1 you must not keep dishes warm for the Sabbath בו' ובו' in foliage . . . . whether

m. (preced.) one carrying foliage for making dung.—Pl. בַּבְּרִם. Cant. R. to I, 1 יובַלִּים 'carriers of foliage and of straw.

וֹלְגְלָי, cmp. אַלְגִי, cmp. זְבְּלְגָי, a. next w.) blear-eyed. Meg. 24^b.—Pl. יַבְלְגָיִרן, זְבְלְגָיִרן, זַבְלְגָיִרן, זַבְלְגָיִרן. Bekh. 43^b; Tosef. ib. V, 2.

אַבְּלִינְאָ (אָבְלִינְאָ m. (זְּבֹּלִינְאָ v. preced.) a resinous tree, a species of cedar. Snh. 108b, (expl. וּנֹפֶּל Ar.s.v. ארר (Var. in Ar. 'נוֹמַל'); ed. אוֹנ מיני (corr. acc.); R. Hash. 23a 'מ ed. (Ms. M. 'מ'נוֹ v. Rabb. D. S. a. l. note; corr. acc.).

לְבֵּלֶת f. (v. לְבֵּלֶת) the place in the field where foliage is piled up. Tosef. B. Mets. XI, 8 לחוציאו לוַבֶּלְהוֹ ed. Zuck. to carry it out to his field &c.

ובן, לבן, (cmp. זכן, a. Syr. נדן [to plan,] to bargain, buy. Dan. II, 8.—Targ. Gen. XXV, 10; a. fr.—B. Bath. 30a,b [read:] בשלניא יְבִינְהָה בּינְרָ מִינְךְ I bought it of such a person who has bought it of thee. Ib. איזבון דינאי I will buy what by law belongs to me (to avoid litigation); a. v. fr.

Ithpa. אַדְּבַּבְן to be sold, to be bought; to sell one's self. Targ. Ps. CV, 17; a. fr.—B. Mets. 40^b הוה הברוכות (Ms. M. הוה הברוכות it would have been saleable with me. Kidd. 69^a (אַדְּבַבְּן וּכֹ' and get thyself sold as a Hebrew slave.

יבררן, v. אַבררן.

אַרן, זְגִּרן (דגר, פּרָבר, תְּבֶּרן (דגר, זְגִּרן (mp. דְּבִּרן (mp. דְבִּרן pomace of grapes, husks or kernels and flesh. Naz. VI, 2 (34b) אלו הפניטים hartsannim (Num. VI, 4) means the exterior, zaggim the interior; (ib. contrary opinion, אַרָּבְּרֵרְ וֹב' Tosef. Toh. III, 1 בּרִבְּרָרְ וֹב' בּרִבּרָרָ וֹב' בּרִבּרָרָ וֹב' בּרִבּרָרָ וֹב' בּרִבּרָרָ וֹב' בּרִבּרָרָ וֹב' בּרִבְּרָרָ וֹב' בּרִבּרָרָ וֹב' בּרִבּרָרָ וֹב' בּרִבְּרָרָ וֹב' בּרִבְּרָרְ וֹב' בּרִבְּרָרְ וֹב' בּרִבְּרָרָ וֹב' בּרִבְּרָרְ וֹב' בּרִבְּרָרָ וֹב' בּרִבְּרָרָ וֹב' בּרִבְּרָרָ וֹב' בּרְבָּרָרָ בּרָרְיִייִּיִי בּרִבּירָם בּרִבּירָם בּרִבּרָרָ בּרָבְיִייִים בּרִבּירָם בּרְבִּירָם בּרָבְיִייִים בּרִבְּירָים בּרָבְיִייִים בּרִבּירָם בּרְבִּירָם בּרִבְּירִבְּיִים בּרִבְּירִים בּרְבִּירָם בּרִבְּירִים בּרִבְּירִים בּרִבְּירִים בּרִבְּירִבְּירִים בּרִבְּירִבְּירִים בּרִבְּירִבְּירִבְּירִים בּרִבְּירִבְּירִים בּרִבְּירִבְּירִבְּירִים בּרִבְּירִבְּירִים בּרִבְירְבִּירִים בּרִבְּירִים בּרִבְּירִים בּרִבְּירִבְּירִים בּרְבִּירְיבְּירִים בּרְבִּירְבִּירְ בּרְבִּירְיבִּירְ בִּיּרְיבְּירְבִייִים בּירְבִּייִים בּייִיבְּייִים בּירִבּייִים בּייִים בּייִיבְייִים בּיּיִים בּייִבְּייִים בּייִים בּייִיבְּייִים בּייִים בּייבְייִים בּייִבְּייִים בְּיִיבְּייִים בְּיִיבְּיִים בְּיִיבְייִים בּיּיִים בְּייִבְייִים בּיּיִים בְּיִיבְייִים בְּיִבְּיִים בְּיבְייִים בְּיִיבְייִים בּייִבְייִים בּיּיבְייִים בּייבְייִים בּייבִיים בּייִבְייִים בּייבְייִים בּייִבְייִים בְּיִיבְייִייִים בְּייִבְּיִייִים בְּיִייִים בְּיִיבְייִים בּייִייִים בְּיִיבְייִים בְּיִיבְייִים בְּיִייִים בְּיִיבְייִים בְּיִיבְּייִים בְּיִיבְיייִים בְּיִיבְייִיבְייִייִים בְּיִיבְייִייְיְיִייִייִים בְּייִייִייִים בְּייִיבְייִיים בְּייִיבְייִייִייִייִייִייְייִייִייִייְייִי

Zuck. (oth. ed. דְּבְּרֹן; some ed. דְרְבִּרֹן, corr. acc.) the grape vine (clusters) and the pomace which have been treated in cleanness. Sabb. IV, 1.—Naz. l. c. בְּבָּדְ Mish. (Y. ed. דְּבִּר, Bab. ed. אַנְרָ, Tosef. ib. IV, 2 דְּבָּא ed. Zuck., Var. בול husk (or the interior) of one berry.—2) bell. v. בול אַנּר.

לאלי ch. same, 1) husk or kernel and flesh of one berry, v. preced.—Pl. וְשִׁרְּן. Targ. Y. Num. VI, 4 יברארן 'כ' the interior zaggin, v. preced.—2) bell. Targ. O. Ex. XXVIII, 34; a. e.—Pl. וְמֵּרְ , וְמַרְּן , וְמֵּרְ , וְמַרְּן עוֹרָ וֹכ' Ib. 33; XXXIX, 25.—Nidd. 17a מקרקש זגר וכ' made the bells of his curtains ring; [Ar. מַּרְ בִּי רִבְּי chased the flies, v. רְּתְּבִּיִּרן.

אָבֶּר, v. זְגֵּרְ.

ch. same. Pl. אַנְּלֶּאָן. Y. Ab. Zar. II, 40° bot. לְּבְּנֶּאְ the glass-makers did not teach their art.

ברת אז לבר. אז לבר. אז לבר. אז לבר. אז לבר. אז לבר. החדר לברות ביינו לברות לב

אָרָדְיָלָא, v. preced.

אנדרין, אורין f. (זגל, v. זגג) glass, crystal; glassware. Targ. Job XXVIII, 18 (in one version); a.e. Targ. II Esth. I, 2 (3) בירו זוג' glass-house.—Ber. 31a כסי דוגג' ב'ל glass-house.—Ber. 31a כסי דוגג' היוג' דורורוא ס, v. Rabb. D. S. a. l. note 10) cups (a cup) of (white) glass; Yalk. Ps. 881. Hull. 84b ב'ל (corr. acc.) it means white glass (crystal). Gitt. 68b אונרא היירורא (Pes. 74b בווגא היירורא Tar. a. Ms. O. like white glass; ed. אונרא היירורא פונה אונרא (נוגא היירורא דוגא).

לְּבָּוֹן (Pilp. of אָד, v. אָד, to clarify. Y. Nidd. III, $50^{\rm d}$ top אָדְּאָר מִיתוּן וּמְיִנְאָן (Tosef. ib. IV, 11 רְרָ וּמִיכִּוּךְ; Bab. ib. $25^{\rm b}$ מערועם oil is cohesive and clarifies.

pr. p. m. (v. preced.) Zagzagel (Divine Clearness, cmp. אספקלריא), name of an angel. Deut. R. s. 11, end. Targ. Y. Ex. III, 2 זגורגאל (corr. acc. or מַנְּזַרְנְאֵלֵּב).

לבירה, און to lie down, recline. Meil. 14^b דילמא בערידור he may desire to lie down and will lie down on them. Gitt. 47^a דְּבִּיבְּן אַבּירכּר וּכֹי to recline on (while eating). Pes. 108^a זְּבִירָן אַבּירכּר וּכֹי שׁר recline (at the Passover meal) against the knees &c.—Sabb. 124^b they may be used for sitting on them

(when seats are improvised). Snh. 85^b דוֹץ עלדה he leaned on him. [Tanḥ. Ki Thetsé 6, a. e. למזגר, v. בְּנֵדְר.] [Targ. Y. Deut. X, 22 למזגר ed. pr., v. בְּמָהָגָּר.]

Af. אַזְגִּי to lay down. Sabb. 119a top לא מַזְגִּינָא דֹכּי some ed. מַזִּירְנָאָ Pa.) I do not rest my head upon my pillow before &c.

תברקר (v. preced., cmp. מרדו ז' ואכרקל in a brooding position. Hull. 62b מרדו ז' ואכרל (Rashi מרדו מרדו מחלם) mardu brooding and eating (name of a bird, prob. an adaptation of a foreign word), contrad. to סגרד ואכרל kneeling down and eating (like a bird of prey). [R. Gerson Ms. to Hull.: אכרל בערות פורג (Rashi בערו מורג), leaving out

*לְּבְּרְתָאׁבׁ f. (בְּאָבְיְרָאָבׁ a crystal vessel. Y. Kidd. I, 60^b top מוניחא (ed. Krot. מוניחא , corr. acc.) if one takes up a crystal vessel (to take possession).

]<u>]]</u>, v. 15.

380

זבוגאל .v. זגנרגאל.

Tanh. Korah 12 יוֹרִים m. (b. h.; יוֹרִים wicked.—Pl. יוֹרִים. Tanh. Korah 12 ברכת הד the additional (twelfth) section of the Prayer of Benedictions, also called יִבִּירִים. יבּירִים ים המינים, v. יִבְּירָ, v. יִבְּירָ, v. יִבְירָ, v. יִבְּירָ, v. יִבְּירָ

ווֹלְינִין m. (preced.) violent man. – Pl. זֵדוֹנִין. Der. Er. ch. II, beg.

יַדרוֹנַבֶּיה ch. same. Targ. O. Deut. XXIX, 17.—Pl. יְדרוֹנַבָּיה passions. Targ. Ps. XIX, 14 Ms. (ed. אָרָבָלָּא, יַררוֹנָלַ, v. יְירָנָלָא).

אָלָוֹדְנָאָ, אָרְוֹדְנָאָ f. (preced.) haughtiness, violence. Targ. Hab. I, 3. Targ. Prov. XI, 2 Ms. (ed. אָדְינָתָא).

אַרָּוֹלוֹלוּיָ, v. next w.

לְּדְנוּתְ, אֵבְיוֹן, f. ch.=h. יְדִין wilfulness, rashness. Targ. Y. II Lev. XXIV, 12. Targ. O. Deut. XXIX, 18 (ed. Berl. יְדִינוּתְא Y. iy. Targ. Y. ib. XV, 9 (ed. Amst. יְדֵינוּתְיֹן); a. e.

זו זהן, v. זהן I.

ת, בא זה (b. h.) this, that. Men. 53b הבא זה ובל let this one come and receive this &c.; זה זה משה זה וד